

59
Jilid IV
Bil. 2

Hari Selasa
24hb Mei, 1977

LAPORAN PERSIDANGAN OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT
FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KEEMPAT
Fourth Session

MESYUARAT YANG PERTAMA
First Meeting

Jilid IV
Bil. 2

Hari Selasa
24hb Mei, 1977

LAPORAN PERSIDANGAN
OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT

FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KEEMPAT
Fourth Session

MESYUARAT YANG PERTAMA
First Meeting

KANDUNGANNYA

USUL-USUL—SAMB. [58]

PENANGGUHAN [101]

DEWAN UNDANGAN NEGERI YANG KEEMPAT

Laporan Persidangan

PENGGAL YANG KEEMPAT

MESYUARAT YANG PERTAMA

Hari Selasa, 24hb Mei, 1977

HAZIR :

Yang Berhormat Tuan Speaker (Datuk Haji Harun bin Sirat, D.M.P.N.)
Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Dr Lim Chong Eu)
Yang Berhormat Penasihat Undang-undang (Encik Haidar bin Mohd. Noor)
Yang Berhormat Ahli Kawasan Datuk Keramat (Datuk Teh Ewe Lim, D.M.P.N.)
" " Kawasan Kampong Kolam (Encik Khoo Kay Por, J.M.N., J.P.)
" " Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman, A.M.N., P.J.K.)
" " Kawasan Sungai Bakap (Encik S. P. Chelliah, J.P.)
" " Kawasan Kubang Semang (Tuan Haji Mohamad Noor bin Haji Bakar, P.P.N., J.P.)
" " Kawasan Ayer Itam (Encik David Choong Ewe Leong, A.M.N.)
" " Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Z abidi bin Haji Ali, P.J.K.)
" " Kawasan Tanjung Bungah (Encik Khor Ngak Seng *alias* Khor Gark Kim)
" " Kawasan Penaga (Tuan Haji Hassan bin Haji Md. Noh *alias* Mat Noor, P.J.K.)
" " Kawasan Paya Terubung (Encik Khoo Teng Chye)
" " Kawasan Sungai Pinang (Encik Wong Choong Woh, J.P.)
" " Kawasan Penanti (Encik Abdullah bin Mohamed *alias* Mahmud, P.P.N.)
" " Kawasan Bagan Ajam (Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak, P.P.N.)
" " Kawasan Bagan Dalam (Encik T. Subbiah, P.J.K.)
" " Kawasan Sungai Nibong (Dr Choong Sim Poey)
" " Kawasan Teluk Bahang (Encik Yahaya bin Haji Mohamed Yusoff, P.J.K.)
" " Kawasan Tasek Glugor (Encik Samsuddin *alias* Md. Noor bin Ahmad, P.J.K.)
" " Kawasan Sungai Acheh (Encik Ahmad bin Salleh, A.M.N.)
" " Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee)
" " Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How)
" " Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Oh Teck Aun)
" " Kawasan Bukit Tambun (Encik Ong Bok Chuan *alias* Ng Swee Ching, A.M.N., P.J.K.)
" " Kawasan Pengkalan Kota (Encik C. Y. Choy)

TIDAK HAZIR

" " Kawasan Bukit Glugor (Encik Tan Gim Hwa, J.M.N.)

TURUT HAZIR:

Setiausaha, Dewan Undangan Negeri (Encik Wong Hin Fatt, P.J.M.)

Dewan bersidang semula pada jam 10.00 pagi.

DOA

Tuan Speaker: Dewan disambung semula di atas Usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Encik Ahmad bin Salleh, "Bahawa kami, Speaker dan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang mohon mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri kerana telah berkenan melafazkan Ucapan kepada Dewan ini di Mesyuarat Pertama bagi Penggal Yang Keempat pada 23hb Mei, 1977."

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Encik Ahmad bin Salleh): Yang Berhormat Datuk Speaker, bagi menyambung ucapan saya, di sini ingin saya menyentuh beberapa perkara lagi yang mana disebut di dalam ucapan Tuan Yang Terutama. Bagaimana yang kita maklum bahawa adalah menjadi hasrat Kerajaan untuk melaksanakan Rancangan Malaysia Ketiga mengikut jadual bagi mencapai objektif dasar Ekonomi Baru. Bagi menjamin dan membasmikan kemiskinan, saya yakin seluruh rakyat Negeri Pulau Pinang akan menerima dan menyambut baik segala usaha-usaha Kerajaan demi pembangunan dan kemajuan rakyat.

Yang Berhormat Datuk Speaker, dalam kesimpulan saya, ucapan yang dibuat oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri adalah merupakan satu rancangan yang paling pesat yang akan dilancarkan oleh Kerajaan kita dengan meliputi semua bidang. Saya mengalu-alukan usaha Kerajaan bagi membangunkan rumah dan menyediakan tempat tinggal untuk penduduk-penduduk yang berpendapatan rendah terutama sekali bagi kawasan Seberang Perai Selatan. Selain dari itu saya merayu supaya Kerajaan mengadakan undang-undang atau syarat-syarat yang lebih ketat lagi supaya dapat pihak swasta juga melibatkan diri mereka dalam usaha-usaha membangunkan rumah-rumah murah dengan harga murah. Sekiranya ini dapat dilaksanakan, saya yakin bahawa rancangan Kerajaan akan dapat mencapai matlamat selain dari usaha yang telah dirancang oleh Kerajaan.

Saya juga mengucapkan terima kasih pada Kerajaan yang akan menyediakan tapak-tapak atau tempat perniagaan pada kaum Bumiputra. Saya yakin jika usaha ini dapat dijalankan dengan segera ia akan dapat mempercepatkan penglibatan Bumiputra dalam bidang perniagaan. Selain dari itu, Badan-badan ataupun Kesatuan-kesatuan, misalnya Dewan Perniagaan yang ada dalam Negeri ini patutlah melibatkan diri dalam usaha membantu Kerajaan untuk mempercepatkan penglibatan Bumiputra dalam bidang perniagaan. Saya percaya dengan adanya Badan-badan seperti ini dalam Negeri ini, umpamanya Dewan Perniagaan Cina yang banyak pengalaman dalam bidang ini, akan dapat membantu Kerajaan dalam melaksanakan Dasar Ekonomi Baru selaras dengan kehendak Kerajaan.

Datuk Speaker, kita semua merasa gembira atas usaha-usaha yang dijalankan oleh Kerajaan dalam membangun serta menyediakan tempat dalam kilang-kilang perusahaan di Negeri ini. Rancangan ini sungguh berkesan sekali dalam usaha Kerajaan bagi mengatasi pengangguran yang sedang bertambah dalam Negeri ini. Kita berharap Kerajaan akan dapat menarik lebih ramai lagi pelabur-pelabur asing ke Negeri kita. Di samping itu Kerajaan patut mengawal dengan rapinya dan memberi perlindungan terhadap pekerja-pekerja di kilang-kilang supaya mereka ini tidak ditindas dan mendapat layanan yang adil. Pembuangan pekerja-pekerja tanpa alasan yang menasabah berlaku di setengah-setengah kilang dalam Negeri kita. Kita sungguh sukacita melihat bahawa jaminan dan layanan hidup diberi oleh Kerajaan kepada pegawai-pegawai, kakitangan-kakitangan dan lain-lain lagi dengan penuh keadilan. Kita mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan kita.

Di samping itu Kerajaan harus berusaha bagi mengatasi masalah-masalah yang dihadapi oleh kaum-kaum yang lain, umpamanya nelayan, petani, penoreh getah dan lain-lain lagi. Kita tidak dapat menafikan usaha-usaha yang dijalankan oleh Kerajaan bagi memperbaiki nasib mereka, tetapi keadaan

an mereka adalah terlalu berat. Saya berharap Kerajaan ini dapat memberi pertimbangan yang sewajarnya dalam usaha-usaha bagi membantu mengatasi masalah-masalah yang dihadapi oleh nelayan-nelayan.

Yang Berhormat, Datuk Speaker, sekianlah ucapan yang dapat saya sampaikan dalam Usul yang telah saya bentangkan pada hari ini. Saya percaya bahawa Usul terima kasih ini akan mendapat sokongan yang penuh daripada semua Ahli-ahli Dewan. Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Encik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, saya menyokong Usul itu.

Ahli Kawasan Bukit Mertajam (Encik Oh Teck Aun): Tuan Speaker, saya mohon izin membentangkan ucapan Tuan Yang di-Pertua Negeri di dalam Dewan Undangan Negeri ini.

Tuan Speaker, saya berulang kali sebut bahawa Kerajaan Negeri memberi perhatian yang sedikit dan tidak begitu mengutamakan masalah-masalah yang dihadapi oleh penduduk-penduduk di Seberang Perai amnya dan penduduk-penduduk di Bukit Mertajam khususnya. Salah satu masalah-masalah yang penduduk-penduduk di Bukit Mertajam hadapi ialah kesulitan lalu-lintas. Umum mengetahui bahawa jalan-jalan di Bukit Mertajam telah dibina untuk menampung lalu-lintas yang ujud 20 tahun yang lalu, akan tetapi hari ini bilangan motokar, lori dan pengguna jalan telah bertambah beribu kali ganda dalam Daerah Bukit Mertajam. Tuan Speaker, sayang sekali jalan-jalan dan keadaannya tidak berubah langsung. Misalnya Jalan Bunga Raya dalam Bukit Mertajam sedang menjadi pokok pembicaraan.

Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum penghuni-penghuni yang tinggal di kiri kanan jalan tersebut membayar cukai serta pemandu-pemandu kereta yang melalui jalan itu juga membayar cukai pengangkutan. Payah difahami saya mengapa pihak Jabatan Kerja Raya begitu keras tidak mahu memperbaiki jalan tersebut. Jika kiranya ada apa-apa kesulitan yang bersangkutan paut dengan pembaikan jalan

itu patutlah pihak Kerajaan Negeri mengatasinya dengan segera. Walau bagaimanapun pihak Jabatan Kerja Raya wajib membaiki jalan itu sekurang-kurangnya setahun sekali. Tuan Speaker, saya mengharapkan pihak Kerajaan Negeri faham jika Jalan Bunga Raya ditutup hanya tinggal sebatang jalan keluar dari Bukit Mertajam menuju ke Kulim, iaitu Jalan Besar.

Disamping itu saya ingin mendesak pihak-pihak Jabatan Kerajaan terutama Jabatan Kerja Raya dan Talikom membaiki dan menimbun lubang-lubang di muka jalan yang mereka korek dengan segera. Usaha-usaha mengorek jalan dengan tidak berhenti-henti telah menyebabkan beberapa kemalangan yang memakan nyawa pengguna-pengguna jalan serta menimpa cedera atas mereka.

Tuan Speaker, jalan yang menghala ke bandar Kulim di Taman Tenang Bukit Mertajam, sedang diperbaiki sejak 4 bulan yang lalu, tetapi malangnya sentiasa tidak kelihatan pekerja-pekerja bekerja di atas itu. Menjelang perayaan St. Anne dalam bulan Julai, tahun ini, saya berharap pihak yang berkuasa akan mempercepatkan kerja memperbaiki jalan tersebut. Kita sedia maklum bahawa perayaan St. Anne akan dihadiri oleh lebih-kurang 50,000 penganut dan ini akan menambahkan banyak kesulitan kepada orang ramai kalau jalan itu tidak dibaiki dalam masa yang singkat.

Tuan Speaker, menjaga serta memelihara jalan-jalan dalam kawasan perumahan telah menjadi suatu masalah. Sebagai yang kita ketahui Jabatan Kerja Raya adalah bertanggungjawab terhadap semua jalan-jalan dalam kawasan perumahan dan saya merayu supaya Jabatan berkenaan mengambil alih semua jalan itu dan membaikinya dengan secepat mungkin. Acap kali saya timbulkan keadaan buruk tentang sebatang jalan dalam kawasan perumahan yang berhampiran dengan stesyen Caltex di sebelah kiri Jalan Kulim di kawasan Bukit Mertajam. Penghuni-penghuni telah menghuni di kawasan perumahan tersebut selama 14 tahun dan dalam tempuh begitu

panjang Pihak Berkuasa telah tidak menghirau rayuan mereka untuk memperbaiki jalan tersebut. Saya difahamkan bahawa pihak Jabatan Kerja Raya telah menerima suatu senarai jalan yang akan diambil oleh mereka. Dalam pada itu saya berharap pihak Jabatan Kerja Raya akan memperbaiki jalan-jalan itu dengan segera.

Tuan Speaker, sekali lagi saya ingin timbulkan masalah banjir yang disebabkan oleh *twin culvert bridge* di Sungai Rawa dan Sungai Ara di Kawasan Kampong Cross Street di Bukit Mertajam. Saya berulang kali membuat rayuan dalam Dewan Undangan ini bahawa Pihak Berkuasa, iaitu Jabatan Kerja Raya, menggantikan *twin culvert bridge* yang ujud ini dengan dua *open-span bridge*. Anggaran belanja yang ditaksirkan sebanyak \$250,000 telah dikemukakan oleh pihak Jabatan Kerja Raya untuk menjalankan projek itu. Saya merayu kepada pihak Kerajaan Negeri supaya melaksanakan projek tersebut dengan segera, kalau boleh dalam tahun ini. Penduduk-penduduk Kampong Cross Street benar-benar menderita apabila banjir berlaku. Di-harapkan pihak Kerajaan Negeri tidak akan memandang rendah tentang masalah ini dan bersikap acuh tak acuh.

Tuan Speaker, saya ingin beralih ke masalah rumah murah. Menurut peraturan, setiap kawasan pilihanraya patut dibina 20 buah rumah murah. Berkenaan dengan perkara ini, tapak perumahan untuk rumah murah di kawasan Bukit Mertajam adalah di Berapit. Saya harap Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Ayer Itam dapat memberitahu saya bila skim ini akan dilaksanakan - sia-sia sahaja menyebut projek rumah murah kalau pihak Kerajaan Negeri tidak akan menunaikannya.

Diharap juga Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Ayer Itam dapat menerangkan kepada saya satu dasar yang lebih jelas tentang rumah murah yang dibina oleh P.D.C. dan Badan-badan Negeri. Orangramai masih keliru tentang cara permohonan rumah-rumah itu, dan jumlah wang muka patut dibayar. Saya pernah menerima aduan bahawa Pihak Berkuasa tidak mene-

tapkan jumlah wang muka yang patut dibayar untuk membeli rumah-rumah tersebut. Orangramai kuatir sekiranya rumah-rumah itu berharga terlalu tinggi, wang muka mereka akan hilang. Jikalau syarat begini ujud adalah patut dibatalkan. Saya juga ingin meminta Ahli Yang Berhormat memastikan kerani-kerani yang mengedarkan borang-borang permohonan harus lebih bertimbangrasi dan memberi layanan yang lebih baik kepada pemohon-pemohon tersebut.

Tuan Speaker, rasa bimbang sedang meningkat di kalangan orangramai bila Ahli-ahli Exco. mengambil masa terlampau panjang menimbang sesuatu permohonan. Pengakuan ini ketara khasnya dalam permohonan untuk *Temporary Occupation Licence (T.O. L.)* oleh penduduk-penduduk dari Berapit dan Permatang Tinggi dalam Seberang Perai. Ini patut dipendekkan dari tempoh 2 tahun kepada tempoh 2 bulan kalau kita ingin membantu rakyat. Untuk pengetahuan Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan, penduduk-penduduk Permatang Tinggi pernah memohon satu "*water stand-pipe*" dalam kampung mereka, tetapi terpaksa tunggu sehingga 2 tahun lamanya, baru diberitahu oleh Pihak Berkuasa bahawa permohonan telah ditolak. Hairan bin Ajaib mengapa memerlukan masa yang begitu panjang menimbangkan satu permohonan, kemudian menolaknya. Tuan Speaker, saya harapplah Ahli-ahli Exco. boleh mempercepatkan pertimbangan permohonan-permohonan dari rakyat di masa hadapan.

Sekianlah, terima kasih, Tuan Speaker.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Tuan Speaker, saya menyokong penuh Usul yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat bagi kawasan Sungai Acheh dan saya juga mengucapkan terima kasih. Saya juga mengucapkan terima kasih banyak-banyak kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri sebablah beliau ada datang ke Dewan ini memberi ucapannya dan bagi semua Ahli-ahli dan orang-orang dalam Negeri kita macam bagi *guidelines* apa

projek-projek dan kemajuan-kemajuan bagi Negeri kita. Kita sebagai wakil rakyat tentu memberi sedikit komen atau cadangan atau *criticisms*, tapi saya haraplah Ahli-ahli dalam M.M.K. janganlah ingat kita mahu *criticise* kerja dia. Kita juga taulah semua Ahli-ahli M.M.K. adalah kerja cukup kuat memberi faedah bagi Negeri kita, tetapi di dalam masa tahun lalu selalu beliau tidak *identify priority* bagi projek di dalam Negeri kita. Sebagai satu contoh, di dalam ucapan Tuan Yang Terutama dalam *paragraph* 11 hingga 17, Tuan Yang Terutama adalah telah bercakap panjang lebar sekali berkenaan perumahan bagi orangramai dalam Negeri kita, terutama sekali perumahan murah bagi orang miskin, orang di dalam *lower income or middle-income group*.

Datuk Speaker, soal berkenaan perumahan murah adalah satu soal yang penting dan mustahak. Sebab itulah Tuan Yang Terutama ada bercakap banyak sekali berkenaan projek itu. Sebab itulah saya haraplah M.M.K. atau Kerajaan bolehlah bagi *top priority* untuk kemajuan perumahan di dalam tahun ini. Tahun dulu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri adalah *outline* ini bagi tahu rakyat di dalam Negeri kita apa kemajuan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Inilah di dalam Rancangan Malaysia Ketiga kita ada *stress* perumahan murah juga.

Di tahun itulah juga semua orang di dalam Negeri kita adalah rasa gembira sebab semua orang ada tahu di tahun ini kita boleh dapat sampai 2,000 perumahan murah di dalam Negeri kita. Sampai masa itulah di dalam pejabat saya pun ada beribu orang datang bertanya macam apa Kerajaan mahu buat perumahan murah ini. Dan sebagai contoh itulah Kerajaan juga ada memberitahu orangramai ialah rancangan dalam Bagan Ajam sebanyak 400 yunit dan rancangan perumahan di dalam Jalan Mohd. Saad sebanyak 270 yunit semua sekali. Jumlahnya lebih-kurang 700 yunit mahu dibuat dalam Butterworth dan sebab itulah Kerajaanpun ada cakap mahu bagi *priority* rancangan itu. Sebab itulah saya ada dapat banyak

pertanyaan daripada orang di dalam Butterworth tapi sampai ke hari sekarang, kerja di dalam 2 rancangan di Bagan Ajam dan Jalan Mohd. Saad belum *start* lagi, tapi di dalam Bukit Glugor dan Sungai Pinang Kerajaan ada bercakap kerja di sana mahu bikin cepat sikit.

Inilah saya haraplah Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Ayer Itam bolehlah tengok macam apa Bagan Ajam dan Jalan Mohd. Saad boleh bagi ini *priority* dan kerja di dalam 2 kawasan sana. Saya harap Ahli Yang Berhormat dari Bagan Ajam boleh sokong saya juga tentulah boleh kasi *priority* yang Kerajaan ada janji tahun dulu adalah Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang di tahun dulu ada *construct* lebih-kurang 850 yunit perumahan di kawasannya, Bayan Baru dan Seberang Perai, tetapi harga dia semua orang sudah tahu ini bukanlah bagi orang di dalam golongan *lower-income group* atau *middle-income group*. Dia tidak boleh bayar *down payment* dan tidak boleh bayar *money instalment*, tapi pada tahun ini Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Ayer Itam ada memberitahu Kampung Melayu mahu adakan lebih-kurang 400 yunit perumahan murah sebab itu sehingga ada lebih-kurang 15,000 permohonan di dalam Jabatan Perumahan. Ini satu contoh saya memberitahu Kerajaan bagaimana perumahan murah ini adalah satu perkara sungguh penting, sungguh mustahak, semua orang mahu tengok Kerajaan buat betul rumah-rumah bagi orangramai.

Saya ada dapat tahu di dalam ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang tahun ini, di bawah Rancangan Malaysia Ketiga adalah 2,770 yunit perumahan murah *costing* sebanyak \$26 juta, dan di dalam tahun ini 2,327 yunit mahu siap di tahun ini. Saya harap Kerajaan boleh kerja keras dan kerja kuat supaya rancangan ini boleh siap di dalam tahun ini. Saya pun ada dapat hadir dalam satu taklimat (*briefing*) yang diberi oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri di Bilik Gerakan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang. Di dalam taklimat itu Yang Amat Berhormat ada bercakap tiap-tiap

Wakil Rakyat di sana ialah sebagai seorang Pengurus, *co-ordinator* atau *supervisor*. Wakil dalam kawasan itu tentu mahu tengok perumahan murah di dalam kawasan itu boleh siap *in accordance to the time laid down*. Sebab itulah saya pun harap semua Ahli-ahli Yang Berhormat dalam semua kawasan bolehlah tengok rancangan perumahan di dalam kawasannya boleh siap di dalam *time limit*.

Lagi di dalam tahun ini, saya ada dua tiga kali mendapat peluang bertukar fikiran dengan Yang Berhormat Menteri Perumahan. Beliau ada berse-tuju ialah jikalau Negeri kita ada plan-plan bagi rancangan perumahan murah di dalam Negeri kita, Kementerian beliau tentu boleh dapat wang bagi kemajuan ini.

Saya pun ada dapat tahu dan dapat peluang bertukar fikiran dengan Pegawai Jabatan Kerja Raya dan Pengurus Perumahan dan semua pegawai-pegawai berkenaan perumahan murah. Beliau ada memberitahu saya semua plan-plan bagi Bagan Ajam, di Jalan Mohd. Saad, telah siap tetapi saya tidak tahu sebab apa rancangan itu tidak boleh dijalankan. *Why the projek cannot be started* - dengan izin. Ini satu soal saya selalu malam tidur saya ingat sebab apa kita tidak boleh dapat bikin. (*ketawa*). Saya dapat tahu di dalam kawasan Bagan Ajam ini ada satu projek ialah dicadangkan 20 tahun dahulu di dalam tahun 1957. Adalah Kerajaan kita berbelanja \$60,000 di sana bagi membuat jalan-jalan dan longkang-longkang bagi rancangan itu, tetapi Kerajaan ada banyak kerja lain sebab itulah rancangan ini sudah hilang. Saya haraplah Kerajaan ini bolehlah saya bagi pihak orangramai di dalam Butterworth minta, saya *appeal*, saya *plead* kepada Kerajaan - kasi dua rancangan dijalankan di dalam tahun ini; janganlah lupa lagi satu kali.

Berkenaan rancangan perumahan di Jalan Mohd. Saad, saya ada satu perkara, dengan izin, boleh saya beri satu cadangan bagi Kerajaan untuk pertimbangan? Saya tahulah di Jalan Mohd. Saad, Majlis Perbandaran Seberang Perai ada tanah di sana

lebih-kurang 27 ekar. Di dalam 27 ekar yang di *earmarked* bagi perumahan murah atau *transitional housing* bagi orangramai. Saya mencadangkan ialah projek itu Kerajaan boleh bagi Majlis Perbandaran Seberang Perai untuk *implementation*. Sebab apa saya memberi cadangan itu? Yang pertama, Majlis Perbandaran Seberang Perai (M.P.S.P.) ialah sebagai tuan tanah di Jalan Mohd. Saad dan jikalau kita bagi tuan tanah *implement* rancangan perumahan, saya ingat banyak *red tapes* boleh potong. Tuan tanah sendiri boleh minta plan dan syarat-syarat (*terms*) daripada Kerajaan supaya Majlis Perbandaran Seberang Perai boleh mengikut syarat-syarat Kerajaan ada bagi Majlis Perbandaran supaya Majlis boleh *implement* rancangan perumahan di sana. Inilah saya harap *red tapes* boleh dipotong semua sekali di dalam rancangan ini.

Yang kedua, saya dapat tahu Majlis Perbandaran Seberang Perai sendiri ada akitek, ada *engineer*, ada *surveyor*, ada orang-orang berkenaan yang *expert* untuk pembelian rumah di dalam Kawasan Seberang Perai. Sebab apa? Semua orangramai, jika mahu beli atau mahu buat rumah-rumah di dalam Seberang Perai tentulah plan mahu submit bagi Majlis Perbandaran Seberang Perai. Inilah saya ingat jikalau rancangan perumahan murah atau *transitional housing* di dalam Jalan Mohd. Saad bolehlah bagi Majlis Perbandaran, saya ingat rancangan itu boleh bagi siap di masa tidak panjang—cepat sikit boleh siap.

Yang ketiga jikalau rancangan itu bagi Majlis Perbandaran..... (*gangguan*).

Tuan Speaker: Yang Berhormat, saya nampak Yang Berhormat bincang panjang mengenai perumahan murah itu berulang-ulang. Saya haraplah Yang Berhormat bercakap mengenai perkara-perkara lain.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Sebab Tuan Yang Terutama ada bercakap panjang mengenai perumahan murah dalam ucapan Tuan Yang Terutama. Perkara ini sangat penting dan mustahak, sebab itu saya mahu cakap panjang sedikit.

Tuan Speaker: Saya faham, sebab itu saya harap janganlah ulang-ulang perkara itu.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Saya bukan ulang-ulang tapi saya cakap ikut apa yang saya ada tulis di sini. (*ketawa*). Lagi yang ketiga, jikalau Majlis Perbandaran ada memberi siap perumahan murah dalam Jalan Mohd. Saad, Majlis bolehlah *hand over* projek sekali bagi Kerajaan supaya Kerajaan bolehlah bagi *allocation* untuk *public*. Inilah berkenaan perumahan di dalam Jalan Mohd. Saad di dalam Butterworth. Saya harap cadangan saya bolehlah dapat pertimbangan dari Kerajaan.

Berkenaan rancangan perumahan di dalam Bagan Ajam plan itu telah siap tapi kerja belum *start* lagi. Saya ada dapat tahu di dalam Bagan Ajam ada lebih-kurang 34 orang setinggan-setinggan duduk di kawasan itu. Sebab itulah ini rancangan tidak boleh dijalankan. Saya berharaplah Ahli Yang Berhormat dari Ayer Itam bolehlah bersama-sama Ahli Yang Berhormat dari Bagan Ajam dan saya juga Ahli Yang Berhormat dari Penaga, bolehlah buat perjumpaan dengan setinggan-setinggan di sana. Kita boleh bagi dia tahu ada satu rancangan yang penting dan mustahak. Ini saya harap setinggan di sana tentulah boleh berkerjasama dengan Kerajaan. Inilah saya harap kalau ini boleh selesai rancangan perumahan di Bagan Ajam tentu boleh dijalankan tahun ini. Saya haraplah dalam tahun ini Kerajaan tentu mahu pertimbangan dua rancangan-rancangan di Butterworth. Saya haraplah ini boleh siap tahun ini.

Berkenaan rancangan perumahan P.P.P.P., P.P.P.P. pun juga ada memberitahu orangramai P.P.P.P. mempunyai banyak jenis perumahan di Seberang Jaya dan Bayan Baru tetapi orangramai di Butterworth tidak dapat tahu apa jenis rumah P.P.P.P. mahu buat di dalam Seberang Jaya. Saya harap macam itulah P.P.P.P. bolehlah *issue reflex* semacam memberitahu orangramai macam apa jenis perumahan P.P.P.P. ingin membuat di dalam Seberang Perai. Kos berapa satu jenis rumah, atau berapa *down payment*,

money instalment—macam *private developers* boleh *issue reflex* bagi tahu orangramai macam apa mahu buat bagi ini rumah—berapa macam jenis rumah kita mahu buat, berapa harga. Saya haraplah P.P.P.P. boleh buat *reflex distributed* pada orangramai di dalam Butterworth. Semua orang tahu, kita boleh makan kurang sedikit, kita boleh pakai baju lama atau murah, tetapi semua orang tentu mahu rumah tempat duduk, sebab itulah rancangan perumahan rumah murah adalah sebagai satu perkara yang penting dan mustahak. Saya ada cakap panjang sedikit, saya minta maafah.

Sekarang di dalam perenggan 22 ialah ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri ada berkata sedikit berkenaan KOMTAR atau Kompleks Tun Abdul Razak. Masa *Phase 1-A* sudah siap, ada pembukaan rasmi. Saya sendiri pun ada datang sana, tetapi ada banyak motokar masuk dan keluar dan saya tidak boleh dapat peluang masuk dalam tengok apa ada bagi *Phase 1-A*, tetapi di luar bangunan itu saya ingat cukup cantik dan cukup *impressive*; tetapi jikalau kita mahu tahu apa orangramai fikir berkenaan KOMTAR, itu saya ingat kita tentu mahu dapat peluang bertukar fikiran dengan orangramai yang berniaga di dalam Kompleks itu. Saya ada dapat sedikit masa untuk bertukar fikiran dengan seorang peniaga di dalam kompleks itu. Saya ada dapat sedikit *opinion* dari orang dia. Untuk orang yang telah diberi berniaga di dalam kompleks itu beliau ada bercakap mengenai berniaga di dalam Kompleks itu tidak baik lagi. Ada banyak orang cakap dia berniaga ada turun sedikit dari masa dia masuk dalam Kompleks itu.

Sungguhpun ia ada dapat tempat baik bagi berniaga tetapi beliau cakap ini *overhead expenses* ada banyak tinggi, sebab itulah ia tidak tentu macam apa ia boleh berniaga di dalam kompleks itu. Lagi ada orang akan masuk Kompleks itu. Diapun tidak tentu bolehkah mahu masuk Kompleks itu. Dia macam *sitting on the fence*, tengok apa macam orang ada berniaga di situ. Jikalau dia boleh bikin baik ini orang boleh masuk, kalau tidak boleh bikin

baik dia pun ingat boleh hilang wang *preliminary expenses* bagi masuk dalam. Lagi saya ada ingat banyak orang *complain* bercakap *traffic system* di dalam Kompleks itu ada banyak susah sedikit. Jikalau seorang mahu masuk Kompleks itu dan keluar Kompleks itu, lebih-kurang dia mahu dapat 20 minit bagi masuk dan keluar Kompleks itu. Sebab itulah saya berharap Kerajaan boleh timbang macam apa dia boleh bagi *traffic system* bagi senang sedikit jalan masuk atau jalan keluar.

Untuk *Phase 1-B* ialah satu projek sekarang ada dapat *piling* di sana. Ini satu *Phase* yang besar sekali, saya ingat *Phase* itu harganya sebanyak \$77 juta. Dahulu saya ada dapat tahu daripada Yang Amat Berhormat ialah jikalau *finance* untuk *Phase 1-B* mau dapat dari *Phase 1-A*, jikalau Kerajaan boleh jual *Phase 1-A*, wang itu bolehlah *finance 1-B*, tetapi mengikut dalam jawapan bertulis di sana bukanlah semua *Phase 1-A* telah dijual. Sebab itulah saya ingat bolehkah Kerajaan dapat cukup wang untuk *implementation of Phase 1-B*. Lagi di dalam *Phase 1-B* kita ada dapat 60 tingkat *tower-building*. Macam itulah di dalam 27 ekar bagi ini Kompleks Tun Abdul Razak berapa banyak tempat boleh kasi ini tempat letak kereta. Jikalau kita ada 60 tingkat *tower-building* dan kita ada banyak kereta sana, macam apa kita boleh dapat tempat letak kereta? Lagi kita ada dapat tahu M.P.P.P. (Majlis Perbandaran Pulau Pinang) termasuk di dalam Kompleks itu. Macam itulah lagi kereta mahu masuk Kompleks itu. Inilah satu *traffic problem* saya rasa adalah susah sedikit.

Di dalam tahun dahulu kita ada luluskan tiga Rang Undang-undang meminjam \$200 juta daripada Kerajaan Persekutuan dan *Consortium of Banks*, tetapi di dalam satu *conference S.E.D.C.* tahun dahulu, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan *Minister of Enterprises* ada bercakap jikalau mana *state* mahu pinjam wang tentu mahu dapat *approval* daripada *Ministry of Enterprises*. Sebab itulah jikalau kita mahu pinjam ini \$200

juta saya pun hendaklah dapat tahu Yang Amat Berhormat adalah dapat *approval* daripada *Ministry of Enterprises* atau Yang Amat Berhormat adalah dapat peluang bertukar fikiran dengan Kementerian itu. Di tahun dahulu saya ada cadangkan bahawa jikalau Kerajaan Negeri mahu wang bagi kemajuan Negeri, tentu kita mahu *work out* satu *system by issue of bonds to our own people*—untuk rakyat di dalam Pulau Pinang. Dan tahun dahulu juga Tuan Yang Terutama pun di dalam ucapan dia di dalam Dewan ini pun ada berbangkit perkara itu. Saya haraplah Kerajaan bolehlah *try to work out some system with the Federal Government* supaya kita boleh dapat ini *system by issue of bonds to our own people* kerana itu semua orang rakyat di dalam Negeri kita bolehlah dapat peluang *invest* di dalam rancangan kemajuan Kerajaan Negeri.

Di dalam perenggan 21 ucapan Tuan Yang Terutama, Tuan Yang Terutama ada bercakap sedikit berkenaan kesusahan orang berniaga di dalam Negeri kita. Pada masa Pulau Pinang sudah hilang *free port status* perniagaan di dalam Pulau Pinang ada turun banyak sekali dan ada berapa ribu orang berniaga ada cakap banyak susah mahu berniaga di sini. Di dalam tahun dahulu Kerajaan ada berbelanja lebih-kurang \$100,000 juta bagi kemajuan industri. Ini adalah memberi *job opportunities* bagi lebih-kurang 50,000 orang. Inilah saya ucap tahniah kepada Kerajaan kerana Kerajaan beri *job opportunities* bagi 50,000 orang di dalam Negeri kita. Tetapi saya memberitahu kepada Kerajaan adalah di dalam Negeri kita ada lebih-kurang 400,000 orang *depend on business to make a living*. Inilah saya berharap Kerajaan tentu mahu menolong orang-orang di dalam perniagaan di dalam Negeri kita.

Saya ingin menyatakan dua tiga perkara di sini. Yang pertama ini *Free Trade Area* dan *duty-free shopping centres*. Inilah Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua ada cakap di dalam perenggan 20 berkenaan *duty-free/Custom-free storage facilities, bulk breaking and Free Trade Zone*. Perkaranya berkenaan *Free Trade Area* ber-

bangkit di dalam tahun 1970 tetapi ada sedikit *difference of opinion between* Kerajaan dan P.D.C., dan sebab itulah rancangan ini ditangguhkan sampai hari ini. Sekarang Y.A.B. ada memberitahu Dewan ini satu projek sekarang Kerajaan Persekutuan telah mengambil balik. Saya haraplah Kerajaan Negeri bolehlah *make strong representation* untuk Kerajaan Persekutuan supaya kita boleh dapat satu rancangan balik untuk Negeri kita. Macam itulah kita boleh menolong banyak orang di dalam perniagaan di dalam Negeri kita.

Lagi satu cadangan saya bercakap ialah Datuk Speaker pun juga ada pergi ke Adelaide. Kita pun ada pergi satu tempat bernama Rundle Mall ialah sebuah *shopping centre* di Adelaide. Namanya Rundle Mall. Saya harap di dalam Negeri kita boleh dapat satu tempat macam Rundle Mall di Campbell di Street atau Penang Road. Jika-lau Yang Amat Berhormat ingat Kompleks Tun Abdul Razak ialah satu tempat yang sesuai, saya haraplah di sana kita boleh dapat suatu tempat macam Rundle Mall supaya orang mahu pergi di sana mahu beli barang tidak takut kereta, basikal atau apa-apa mahu masuk.

Lagi satu cadangan saya haraplah berbangkit di sini ialah berkenaan *financial assistance* bagi orang yang berniaga kecil. Saya ada dapat tahu-lah di dalam tahun ini dan tahun dahulu banyak orang berniaga rasa susah sebab dia tidak boleh dapat *financial assistance* dari bank atau mana-mana. Sebab itulah dia mahu pinjam wang bayar faedah 4% satu bulan atau 5% satu bulan. Saya tahu-lah Kerajaan ada *establish relationship with the Consortium of Banks*. Saya haraplah Kerajaan bolehlah bagi bank tahu jika-lau di mana sesuai bank itu boleh menolong sedikitlah peniaga-peniaga kecil.

Lagi satu perkara yang dibangkitkan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri ialah di dalam paragraf 27. Saya minta izin membaca di dalam Bahasa Inggeris:

"The Government is now examining and considering ways and means of providing better recreational facilities

for our citizens so that they will be able to live, work and play under conditions conducive to the development of a higher quality of life."

Recreation facility ialah satu perkara mustahak dan penting sekali. Ini perkara ialah berkenaan banyak orangramai di dalam Seberang Perai. Sebab apa Seberang Perai tidak ada apa-apa, *recreation facilities* bagi orangramai. Sebab itulah saya mencadangkan 4 rancangan untuk dipertimbangkan oleh Kerajaan. Yang pertama, ada satu tanah kosong *between* Pejabat Daerah dan Majlis Perbandaran. Ini satu tanah ialah lebih-kurang satu ekar. Saya haraplah Kerajaan boleh plan macamana kita boleh buat satu *sports complex* di sana supaya *young people* boleh datang sana main *badminton, table-tennis, basketball* dan lain-lain. Inilah satu rancangan yang pertama.

Cadangan yang kedua ialah Bagan Ajam Beach. Ini satu tempat yang sangat cantik. Saya ada bercakap dalam Dewan ini banyak kali tetapi belum ada apa-apa rancangan atau ada apa-apa kerja bagi membaiki tempat itu. Saya haraplah ini boleh timbang macamana kita boleh buat Bagan Ajam Beach macam Gurney Drive dan Tanjung Tokong Beach. Sebab itulah orangramai dalam Butterworth atau Seberang Perai boleh pergi ke Bagan Ajam Beach bagi satu tempat yang kita boleh dapat *recreation facilities*.

Lagi satu rancangan ialah Alders Park di Adelaide kita boleh capak 'riverside park' di dalam Seberang Perai. Yang Amat Berhormat Ketua Menteri masa berada di dalam Adelaide ada bercakap sama saya dan Presiden Majlis Perbandaran Seberang Perai iaitu kita tentu mahu plan satu "riverside park" di dalam Sungai Perai sana tetapi saya ingat Majlis Perbandaran Seberang Perai tidak boleh berbuat satu rancangan macam itu kerana Majlis Perbandaran Seberang Perai tidak ada peruntukan bagi *park* itu. Yang kedua, Majlis Perbandaran Seberang Perai tidak ada tanah *along* Sungai Perai. Saya mencadangkan ini satu projek kita mahu bagi P.P.P.P. atau P.D.C. sebab P.D.C. sendiri ada dapat tanah di Seberang

Jaya *along the side of* Sungai Perai dan P.P.P.P. juga ada dapat peruntukan banyak bagi macam-macam projek. Saya haraplah P.P.P.P. boleh dapat peluang menimbang macamana P.P.P.P. boleh buat satu 'riverside park' di Sungai Perai. Saya yakin Majlis Perbandaran Seberang Perai tentu boleh bagi kerjasama dengan P.P.P.P. untuk projek itu. Lagi saya ada dapat tahu Majlis Perbandaran Seberang Perai ada dapat satu tanah yang luasnya 27 ekar di Jalan Mohd. Saad. 7 ekar ini ialah bagi kawasan perumahan murah untuk orangramai di dalam Butterworth. Tetapi ada lagi 20 ekar. Saya haraplah Kerajaan Negeri boleh menolong Majlis Perbandaran mahu buat satu *park or garden* untuk orangramai di Seberang Perai.

My last subject will be *berkenaan* North Malaysia Week in Adelaide. Bolehkah saya minta maaf supaya saya bercakap cepat sedikit dalam Bahasa Inggeris.

Tuan Speaker: Saya ingat Yang Berhormat tidak dibenarkan bercakap fasal Adelaide. Kita bercakap fasal Negeri Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Bukan ini Adelaide Week tetapi berkenaan North Malaysia Week di Adelaide. Ini satu projek dari Kerajaan juga dan Tuan Yang Terutama pun ada bercakap di sini. Sebab itulah saya berharap Tuan Speaker boleh bagi saya peluang bercakap sedikit. Semua Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini tahu saya sendiri sebagai seorang kritikus besar bagi Adelaide Week di Malaysia dan Penang Week di Adelaide. Tetapi ini kali saya ada dapat peluang bagi pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai pergi ke Adelaide. Di dalam 10 hari kita ada di sana saya boleh cakap "seeing is believing". Jikalau kita tidak tengok, kita tidak boleh tahu apa Kerajaan boleh buat. Kita ada tahu, ada tengok baru boleh tahu sahaja. Masa itu saya sebagai satu kritikus saya ingat banyak berkenaan wang perbelanjaan di sana tetapi dalam 10 hari *experience* di sana saya dapat tahu "money is not everything". We come to this world we do not bring the

money to this world. We depart from this world we do not take the money away from this world. Ini satu perka-taan Cina. Tetapi apa yang penting dan apa yang betul ialah *friendship*. *Friendship* ialah lebih baik dari wang. Wang, jika kita mati, kita tidak boleh bawa; tetapi *friendship*, jika kita mati, anak kita boleh carry on with the friendship of the people there. During the ten days - dengan izin - we have established a very firm friendship between these two States—the State and South Australia - and I believe this friendship will last not only for this generation but the generation to come and another generation to come. *Sebab itulah* I would like to admit at this moment that what I criticised before was because I was blind and I never saw the truth of what the Government had clearly seen.

Now with ten days stay there saya ada dengar dan tengok sendiri pegawai-pegawai dan orang-orang kerja di Adelaide. Mereka ada membuat kerja-kerja cepat dan susah. They worked around the clock in order to make this North Malaysia Week a success. For this - dengan izin - we have got to know the attitude of work of Australians or how the Australians work. In this country if we want to have anything done we can pay very high wages or overtime, then you can get things done overnight; but in Adelaide orang di sana tidak serupa. Dia work according to routine. Kalau dia habis *routine* dia balik. Berapa banyak *overtime* pun dia tidak mahu kerja. Sebab itu pegawai-pegawai dan pekerja-pekerja kita yang pergi ke Adelaide adalah bekerja around the clock to make this North Malaysia Week a great success. Sebab itulah saya mahu ucapkan tahniah kepada Pengerusi Organisasi dan semua pegawai-pegawai dan pekerja-pekerja kerana mereka ada buat kerja cukup kuat di sana.

Now, talking about the benefit we cannot touch it on the surface of the water right away. If we want something from inside the pond, we cannot touch it straight away. Apa *benefit* kita boleh dapat? Tetapi satu *benefit* saya boleh tahu sendiri. Sebelum kita ada Penang

Week di Adelaide, kita ada tiga students studying in Adelaide, tetapi tahun ini saya pergi saya ada tengok ada lebih-kurang 20 students pergi ke Adelaide for further studies, including my own daughter. Inilah satu lagi *benefit* saya ingat kita boleh dapat.

Lagi satu *benefit* ialah *hidden* di dalam *pond* dan bawah air kita belum dapat lagi, tetapi saya haraplah di tahun hadapan kita boleh dapat *benefit* itu.

Itulah sahaja saya minta cakap. Terima kasih. Datuk Speaker.

Dewan ditangguhkan pada jam 11.20 pagi.

Dewan bersidang semula pada jam 11.41 pagi.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik C.Y. Choy): Datuk Speaker, pada cerita 19 ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri adalah dinyatakan dengan ringkas bahawa pihak Kerajaan akan memulai menuhkan satu perkhidmatan pengangkutan yang lebih baik.

Dalam ucapan itu juga ada disebutkan bahawa konsep "paired roads" atau jalan kembar selari yang akan dikenakan tol sedang giat dikaji oleh Jawatankuasa Tetap Kerja-kerja.

Bolehkah Yang Amat Berhormat Ketua Menteri terangkan dengan lebih lengkap lagi kepada Sidang Mesyuarat ini konsep baru yang dipanggil "paired road" atau jalan kembar selari yang akan dikenakan tol itu yang tidaklah diragu-ragukan akan memberi kesan yang mendalam kepada rakyat?

Mengenai projek yang besar ini yang melibatkan Seksyen 4, Akta Pengambil Tanah, bolehkah Yang Amat Berhormat Ketua Menteri terangkan kepada Sidang Mesyuarat ini kira-kira berapa banyak rumah yang akan terlibat dalam kawasan-kawasan ini kerana ianya akan menyebabkan urusan-urusan perdagangan terbantut secara luas-luasan dan keluarga-keluarga menderita dan bercerai-berai sepertimana yang telah berlaku di tempat-tempat lain?

Datuk Speaker, saya minta izin berucap sedikit dalam Bahasa Inggeris.

Tuan Speaker, in the gracious Address by His Excellency the Yang di-Pertua Negeri under paragraph 19, it is stated briefly that the Government will initiate the organisation of better transport services.

It is also mentioned that the concept of "paired roads" operated on a toll system is being actively studied by the State Works Committee.

Now, will the Honourable Chief Minister please explain more fully to the House regarding this so-called new concept of "paired roads" operated on a toll system which will no doubt have far-reaching effects on the people covering a sprawling area?

Also, regarding this apparently enormous project involving Section 4 of the Land Acquisition Act. Will the Honourable Chief Minister indicate to the House approximately how many houses in the built-up areas are being affected as this will cause widespread disallocation of business establishments and undue hardships and separation of families, as have happened elsewhere?

I hope Y.A.B. Ketua Menteri will supply the necessary classifications because many people are unaware of such plans.

Ahli Kawasan Paya Terubong (Encik Khoo Teng Chye): Datuk Speaker, saya ingin berucap bagi menyokong Usul yang dibentangkan oleh rakan saya Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Aceh untuk menyampaikan terima kasihnya atas ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri.

Datuk Speaker, adalah gembira sekali melihat Kerajaan Negeri telah mula membina banyak unit rumah-rumah untuk rakyat golongan berpendapatan rendah pada tahun ini serta bercadang hendak membina lebih banyak lagi pada tahun 1978 dan tahun-tahun yang akan datang.

Datuk Speaker, mengenai perkara ini saya ingin mendesak Kerajaan supaya membina atau merancang mem-

bina rumah-rumah untuk golongan berpendapatan rendah di Kawasan Paya Terubong terutama sekali di kawasan dekat dengan Paya Terubong Estate dan Thean Teik Estate.

Datuk Speaker, saya mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan Negeri kerana membenarkan satu projek untuk membaiki simpang antara Jalan Kampong Melayu, Jalan Ayer Itam dan Jalan Boundary. Akan tetapi oleh kerana sebab pentadbiran langkah-langkah membaiki simpang tersebut telah ditangguhkan. Saya mendesak supaya projek tersebut dijalankan dengan secepat mungkin. Adalah penting sekali untuk Kerajaan Negeri mengambil tindakan yang cepat kerana ada dua sebab yang mustahak: Pertama, banyak orang telah kehilangan nyawa mereka dan ada juga kecederaan oleh kerana berlakunya kemalangan di situ. Kedua, jalan menuju ke Ayer Itam dan Bukit Bendera kedua-duanya boleh memajukan perusahaan pelancungan. Oleh kerana itu saya mendesak sekali lagi simpang jalan tersebut hendaklah dibaiki dengan serta merta.

Datuk Speaker, sepertimana kita semua maklum bahawa pesatnya lalu-lintas di Pekan Ayer Itam sudah sampai ke peringkat yang tertinggi. Keadaan ini akan lebih buruk apabila jalan Bukit Paya Terubong ke Balik Pulau disiapkan kelak. Dengan kemajuan pelancungan Kerajaan Negeri, dijangka akan lebih banyak pelancung ke Ayer Itam di masa depan. Ini bermakna lebih banyak pelancung memerlukan sistem lalu-lintas yang lebih tersusun dan lebih banyak tempat meletak kereta. Oleh kerana itu saya mendesak pihak Kerajaan menyediakan satu plan raksaksa untuk pembangunan masa depan Ayer Itam supaya mencukupi perusahaan pelancungan dan penduduk-penduduk di tempatnya. Sekian.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (Encik T. Subbiah): Yang Berhormat Datuk speaker, saya ingin mengambil bahagian di atas Usul ini dan menyokong Usul ini. Saya mengucapkan terima kasih ke atas Ucapan Tuan Yang Ter-

utama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang di dalam Dewan Undangan ini.

Dengan izin, Datuk Speaker, a great emphasis has been laid down in the Third Malaysia Plan on the development of agro-horticultural industries, and it is heartening to note that the State Government will carry out extension and diversification of our agro-horticultural industries. It is a known and acknowledged fact that we are short of milk and beef cattle and our demand is far in excess of the local supply. Menteri Pertanian dan Ternakan telah mencadangkan supaya dalam tahun yang akan datang Negeri kita akan membenarkan *import of cattle from overseas*.

Datuk Speaker, cattle farming used to be a thriving one in Penang, but of late it has been on the decline. This is mostly due to the housing and industrial development in the State of Penang. However, we must find ways and means to sustain and develop the cattle-farming industry in Pulau Pinang. When we are thinking of this, we need not be unduly perturbed or unnecessarily worried about the English or Australian standard of having one acre per cattle because, as we know, consultative food should be given to these animals.

Datuk Yang di-Pertua, bila kita berada di Australia, we had visited a number of these farms, dairy as well as cattle farms, and we were told that a two-year-old cow would cost roughly A\$200/-. So di Negeri kita lebih-kurang M\$500/-, tetapi to transport dan lain-lain belanja adalah lebih banyak. To transport adalah about A\$300/- with other expenses A\$100/-. Jumlahnya bagi seekor lembu yang lebih-kurang dua tahun sudah kahwin (pregnant), duit kita lebih-kurang \$1,750 bila dia sampai ke Pulau Pinang, and we only understand from the cattle infirmary that they are sending a cross-bred, not a thorough-bred animal about a year-plus old for the sum of M\$1,400/-. So if we think seriously of importing these cattle to Penang and bring them here to start a cattle farm, I feel that we will not only be saving foreign exchange to some

extent but also be ready to supply these animals at a lower price to the Pawah System farmers, and be able to sell them to the farmers and also to others in other states. Datuk Speaker, our cows mature late and Australian cows mature early. At the age of, I understand, 15 months we can milk an Australian cow then, whereas we can milk our cow only at the age of three years.

Tuan Speaker: Saya minta Yang Berhormat dari Bagan Dalam bercakap dalam Bahasa Malaysia.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (Encik T. Subbiah): Itu sebab di negeri macam Australia, lembu bila umurnya 15 bulan boleh kahwin dengan bull. Lembu kita kalau tiga tahun baru *mature*. Sebab itu kalau kita boleh import cattle to start a cattle farm here, initially we cut down on the cost of breeding them because they mature so early at the age of lebih-kurang dua tahun. Ia boleh bikin *calf* and so tiap-tiap tahun sekali ia boleh beranak. Dan saya pun ada dapat tahu lembu daging (beef cattle) bila dia lebih-kurang dua tahun beratnya 1,750 pound, tetapi macam lembu kita sini bila dia dua tahun, beratnya adalah lebih-kurang 500 pounds sahaja. Lembu di Australia tiga kali lebih berat dari lembu kita. Susunya boleh dapat 4 hingga 5 gelen satu hari, tetapi lembu kita di sini susu lebih-kurang 1 gelen lebih sebab itu I would urge upon the State Government to look seriously into it without dismissing it by saying we require 1 acre per animal. I suggest that our bill lands which have not been utilised or which are not productive be used to start a State cattle farm.

Datuk Speaker, cattle farming is also a real problem in my constituency, *iaitu* Bagan Dalam Constituency, where traditional cattle farmers are issued with notices to cease rearing cattle and as a result of which their livelihood is at stake. I would urge upon the State to provide a centralized farming land in Seberang Perai where these people could be permitted to carry on their cattle farming. If the State is not in possession or ownership of a large piece of land for this purpose, then

I would suggest that the State could acquire land to provide the infrastructure for these farmers to carry on their cattle industries.

Datuk Speaker, I am very happy to note that by the end of the year, the Government would have completed 2,327 rumah-rumah. But I am disappointed that none of these houses would be within Bagan Dalam Constituency. In Bagan Dalam a lot of private developments are taking place dan rumah-rumah swasta itu berharga lebih-kurang \$40,000/- sampai ke \$100,000. Tetapi there is a great and real need for low-cost housing in the range of \$10,000 to \$15,000 per unit and I sincerely hope that the State Government would be in a position to undertake this project.

Under the Second Malaysia Plan a large portion of the amount set aside for housing in Penang was not utilised, and it is disappointing to know that only half of the sum set aside last year for low-cost housing in Penang has been used. *Apa sebab dari* \$5,454,500 allocated for low-cost housing in Penang for 1976, only half was used? While there is such a great and urgent need for low-cost housing, it is indeed a pity that even the sums provided are not fully utilised.

Datuk Speaker, I have on previous occasions brought to the notice of this Dewan the structural conditions under which the residents of Kampong Bagan Dalam, Kampong Perlis and Kampong Musang in particular, and the township of Butterworth and Prai in general are living due to lack of proper drainage and sanitary facilities. I have been told that with the introduction of the Town and Country Act, this problem could be solved. *Sekarang Negeri kita mau* implement Town and Country Act and I hope that in the very near future a structural plan would be prepared for Bagan Dalam Constituency, and more efficient amenities and services should be provided to the rate-payers, particularly in the form of better drainage and sanitary systems, road linkage, water and electricity connections.

Datuk Speaker, *unemployment* ialah satu problem yang besar dan saya puas-hati Negeri kita sudah pertimbang perkara ini and is trying its best to solve this problem. I was informed that those who have registered in the Employment Exchange about five years back are now being sent for interviews, and those who have been sent for interviews and have been unsuccessful will be sent for the next interview after a lapse of two years. This shows how acute the unemployment problem is in Penang, particularly among the Indians, which has shot up to 12%, and I urge the Government to bear this in mind and programme it to solve the unemployment problem.

Datuk Speaker, on the whole, the aspirations and expectations of the State Government would be welcomed by all, and I join the other Assemblymen in thanking Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri on His Gracious Speech.

Ahli Kawasan Bukit Tambun (Encik Ng Swee Ching): Datuk Speaker, dengan izin, saya mengambil bahagian bahas ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang. Dalam ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang di dalam Dewan ini yang lepas ada tersebut tentang perkhidmatan yang begitu baik oleh Pasukan Keselamatan Polis, tetapi pada pengetahuan saya hampir tiap-tiap hari ada terjadinya berbagai-bagai jenayah besar yang mengancam keamanan dan kehidupan masyarakat kita. Keadaan seperti itu akan sentiasa membuat peniaga-peniaga takut akan membawa wang banyak baik bila mereka berniaga atau berulang alik ke Bank, begitu juga bagi peniaga-peniaga kecil yang takut akan pergi ke tempat-tempat yang sunyi.

Datuk Speaker, yang saya dapat tahu kes-kes samun itu banyak orang tidak berani pergi memberi *report* ke Balai Polis. Yang ada sedikit sahaja yang pergi *report* ke Balai Polis. Maka keadaan ini akan menjejaskan pergerakan penduduk-penduduk dan perkembangan ekonomi pada-keseluruhannya. Di sini saya harap langkah-langkah kese-

lamatan yang lebih baik akan diambil untuk memperbaiki keadaan sekarang ini.

Datuk Speaker, seperti yang kita semua dapat tahu, pertubuhan Kompleks Tun Abdul Razak boleh dikatakan sebagai peringkat pertama dalam kerjasama perniagaan antara rakyat dan agensi-agensi Kerajaan. Begitulah juga sampai hari ini bahawa kerjasama itu tidak boleh dikatakan berjaya kerana peniaga-peniaga dalam Kompleks Tun Abdul Razak ini tidak dapat bertanding dengan peniaga-peniaga lain. Mereka terpaksa meletak harga yang tinggi pada benda penjualan mereka dan ini terjadilah kerana mereka dikena memberi atau menyewa tempat-tempat di situ dengan harga yang tinggi sehingga menyebabkan kapital mereka jadi terlalu banyak. Sepatutnya bila Kerajaan campur tangan dalam bidang perniagaan, kita sebagai rakyat akan harap supaya harga jualan yang terjadi akan dapat bertanding dengan harga peniaga-peniaga lain.

Sekian, terima kasih dan yang demikian saya memohon menyokong Usul ini.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (Encik Yahaya bin Haji Mohamed Yusoff):

Yang Berhormat Datuk Speaker, saya juga ingin bersama-sama dengan Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini untuk mengambil bahagian mengucapkan ucapan terima kasih di atas ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri telah-pun di lafaskan pada pagi semalam, 23hb Mei, 1977.

Dalam ucapan-ucapan mereka Yang Berhormat rakan-rakan saya juga ada banyak menyebut berkenaan dengan rancangan perumahan sebagaimana yang dilafaskan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri di bawah Rancangan Malaysia Ketiga di mana akan didirikan sebanyak 2,770 yunit rumah yang berharga \$26,170,000; dan menjelang akhir tahun ini sebanyak 2,327 yunit akan dapat disiapkan dan dapat diduduki. Ini adalah satu berita yang sangat menggembirakan kita.

Pada masa ini, borang permohonan untuk memohon rumah-rumah terutama sekali rancangan rumah-rumah murah telahpun diedarkan di dalam beberapa daerah, tetapi apa yang dimusykilkan pada setengah-setengah pihak terutama sekali pada rakyat jelata di kawasan luar bandar ialah mereka masih belum mengerti dengan jelas berapakah harga bangunan-bangunan rumah yang akan mereka isikan di dalam borang yang tertentu itu, begitu juga syarat terutama sekali bahagian wang permulaan atau wang muka yang akan dibayar dahulu itu mereka juga tidak mendapat penjelasan dengan se jelas-jelasnya syarat-syarat bayaran bulanan dan juga bayaran tiap-tiap bulan. Saya berharap atas perkara ini pihak-pihak yang bersangkutan atau berkenaan dengan perumahan patutlah mengadakan satu pertemuan pada tiap-tiap daerah khususnya di kawasan-kawasan luar bandar supaya dapat memberi penerangan dan penjelasan kepada rakyat jelata yang kurang faham dan tidak memahami walaupun mereka membaca di dalam borang-borang itu cara mengisi dan sebagainya dalam syarat-syarat itu. Ini adalah sugunan daripada ramai penduduk-penduduk, terutama sekali penduduk di kawasan luar bandar yang tidak dapat mengisi dengan sepuas-puasnya pada hal mereka sangat-sangat berhajat untuk memohon dan memiliki rumah-rumah yang telah atau sedang dijalankan dengan pesat pada masa ini.

Satu lagi perkara, walaupun perkara yang akan saya sebutkan agak kecil, borang permohonan khususnya di kawasan saya di Telok Bahang telahpun disampaikan kepada Pejabat Daerah Balik Pulau tetapi pada masa hari ini saya dapati borang-borang itu telahpun dihabiskan. Banyak rakyat jelata daripada kawasan luar bandar telahpun pergi ke Pejabat Daerah Balik Pulau memohon borang ini tetapi balik dengan hampa kerana dinyatakan borang ini telahpun kehabisan. Saya harap atas perkara ini supaya bolehlah ditambahkan dengan lebih lagi borang-borang ini supaya penduduk-penduduk di kawasan luar bandar khususnya di kawasan saya, Telok Bahang, dapat memiliki borang-borang itu dan supaya

dapat memuaskan setiap rakyat di dalam kawasan ini.

Selain daripada itu, saya sangat gembira di atas ucapan Tuan Yang Terutama berkenaan dengan sistem perhubungan lalulintas Pulau Pinang dan Seberang Perai, jalanraya Relau Balik Pulau, Paya Terubong ke Balik Pulau. Saya ingin membangkitkan atas perkara ini untuk pandangan pada masa hadapan. Jalan Relau ke Balik Pulau adalah pada anggapan saya sebatang jalan yang baru akan digunakan. Saya suka mengingatkan kepada pihak Kerajaan soal syarikat-syarikat pengangkutan yang akan memiliki jalan ini supaya dapat satu pertimbangan yang saksama dan yang adil di mana rakyat jelata dalam Negeri ini menikmati faedahnya bersama-sama. Saya harap tidaklah akan berlaku syarikat pengangkutan yang besar yang pada masa sekarang ini telahpun memiliki jalan melalui Jalan Balik Pulau ataupun Jalan Ayer Itam ataupun Jalan Tanjung Bungah dapat lagi membolot pengangkutan di jalan baharu—Balik Pulau Ayer Itam/Relau Road. Saya harap supaya perkara ini dapat kita pertimbangkan rasa dan menikmati bersama-sama faedah ekonomi dalam Negeri ini dan di harap dapatlah sebuah syarikat yang baru umpamanya syarikat Bumiputra yang ada ataupun akan memohon meminta supaya jalan ini dapat diperuntukkan bagi mereka dan dapat digunakan. Saya harap atas perkara ini dapatlah satu pertimbangan yang saksama walaupun jalan ini belum siap lagi tetapi akan disiapkan pada masa yang akan tiba.

Yang ketiga, Yang Berhormat Datuk Speaker, dalam ucapan Tuan Yang Terutama ada menyebut berkenaan dengan perpindahan lapangan-terbang antarabangsa yang mana akan siap dalam bulan Mei, 1978. Rancangan ini bagi pihak kita telah melihat dan memerhati. Rancangan ini telah berjalan dengan begitu pesat sekali pada setiap waktu dan masa tetapi apa yang mendukacitakan saya dan penduduk-penduduk, khususnya di kawasan Bayan Lepas ialah berkenaan dengan pemin-dahan dua buah sekolah yang ada di sana iaitu Sekolah Menengah Raja Tun Uda dan Sekolah Menengah Kebang-

saan Seri Permai. Rancangan telah berjalan begitu pesat, tetapi murid-murid ini masih terpaksa belajar di situ juga; pada pendapat ibu-bapa seolah-olah pihak berkuasa khasnya pihak Pejabat Pelajaran tidak mengambil berat langsung di atas kesusahan yang dialami oleh murid-murid dan guru-guru yang belajar di sekolah itu. Pada setiap masa manakala kepalterbang besar hendak naik atau turun di kawasan itu mereka terpaksa berhenti dan tidak dapat belajar. Jadi dimanakah kemajuan pelajaran yang akan dapat dicapai oleh murid-murid di sekolah ini kerana setiap masa dan setiap waktu mereka terganggu dengan bunyi kapal-terbang yang besar dan mengganggu pelajaran mereka. Saya berharap Yang Berbahagia Ketua Pengarah Pelajaran Pulau Pinang patutlah pergi menyiasat sendiri bagaimana kesusahan dan kerumitan yang ditanggung oleh murid-murid pada masa ini. Saya rasa bimbang dan takut kerana saya telah dengar mereka akan cuba jalankan beberapa cara-cara yang tidak diingini. Jadi sebelum perkara yang tidak diingini dilakukan oleh murid-murid di sekolah ini dan juga waris ibubapanya, saya harap bagi pihak yang bertanggungjawab berkenaan dengan hal persekolahan ini haruslah ambil perhatian supaya perpindahan tapak dua buah sekolah ini dapat disegerakan. Saya dapat tahu kawasan di Bukit Ayun, Sungai Ara ini akan diambil oleh Kerajaan tetapi saya tidak tahu mengapa begini lambat telah berlaku. Saya harap atas perkara ini dapat ditimbangkan dengan sewajarnya supaya dapat mereka belajar dengan licin dan tenang fikiran.

Sekianlah di samping saya bersama-sama mengucapkan terima kasih di atas ucapan Tuan Yang Terutama. Terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Ajam (Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak): Datuk Speaker, saya wakil Bagan Ajam dengan penuh rasa tanggungjawab, menyokong di atas Ucapan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang dalam Mesyuarat yang Pertama di Dewan ini pada hari ini. Atas ucapan yang mengenai keseluruh

aspek itu saya mengucapkan terima kasih dan sangat-sangat membanggakan.

Datuk Speaker, oleh kerana kesedaran di pihak Kerajaan dari Rancangan Malaysia Pertama ke Rancangan Malaysia Kedua dan sekarang masuk kepada Rancangan Malaysia yang Ketiga, soal perumahan dan tempat duduk lebih-lebih lagi rakyat yang miskin dan pendapatan yang rendah, terima kasih banyak kerana objektif Kerajaan dan swasta untuk melipatganda mendirikan rumah-rumah peralihan dan rumah-rumah murah di kawasan tempat penduduk-penduduk yang ramai sekali.

Tetapi apa yang disangsikan dan meragukan sangat ialah tentang Ucapan yang diucapkan oleh Tuan Yang Terutama daripada muka surat 5, ceraihan 15. Kerajaan juga sedang aktif menyediakan satu rancangan di mana tiap-tiap sekeping tanah Kerajaan yang seluas 5 ekar akan dijual kepada sektor swasta melalui tawaran umum menurut syarat-syarat tertentu. Rakyat umum masih ragu-ragu kalau perancangan ini takut janji tinggal janji, amalan akan menyeleweng. Saya berharap meskipun perkara ini telah dan akan dijalankan oleh Pihak Berkuasa tetapi satu kajian yang mendalam hendaklah dibuat atas perkara jualan tanah.

Datuk Yang Di-pertua, berhubung dengan projek perumahan Bagan Ajam 1 yang sedang diheboh-hebohkan oleh pihak Kerajaan sekarang ini, saya berharap pihak yang berkenaan akan dapat melaksanakan projek ini dengan secepat mungkin. Rakyat di kawasan ini juga ingin mengucap ribuan terima kasih terhadap Kerajaan, lebih-lebih lagi kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, yang telah menyedari bahawa hakikat nelayan-nelayan yang mengharapkan sesuap pagi dan sesuap petang dapat juga mengubah nasibnya dalam tempoh sedikit masa lagi.

Tetapi walaubagaimanapun, hendaklah Kerajaan sedar bahawa nelayan-nelayan tersebut telah bermastautin di kawasan Bagan Ajam ini sejak tahun 1870 yang telah membuat kampung halaman dan mengadakan tanaman-

tanaman terutama pokok kelapa yang-mana sekarang ini hasilnya dinikmati oleh pihak Kerajaan. Apa yang di-kuatir oleh mereka iaitu dalam masa pembahagian rumah itu manakala siap kelak mereka ini tidak akan dicicirkan. Dan juga mereka berharap kepada pihak Kerajaan satu pembayaran yang murah dan yang tertentu dan mereka ini sanggup melanjutkan jangka masa pembayaran itu lebih lama.

Datuk Speaker, saya ingin menyen-tuh lagi berkenaan dengan keadaan pekan Bagan Ajam dan pekan Sungai Puyu yangmana 2 tahun sudah saya telah bercakap di Dewan ini berkenaan parit dan taliair. Hari ini meskipun Kerajaan berlumba-lumba untuk mem-bersihkan bandar dan kampung untuk membasmi penyakit demam denggi, tetapi hari ini setahu saya di pekan Sungai Puyu dan pekan Bagan Ajam itu ialah sarang tempat denggi. Oleh yang demikian saya kali ini merayu sekali lagi kepada Pihak Berkuasa untuk mengambil satu perhatian yang berat dalam soal saliran air dalam pekan Bagan Ajam dan juga pekan Sungai Puyu. Saya juga sebagaimana rakan saya daripada Kawasan Bagan Jermal—saya mengucapkan terima kasih kepadanya kerana ia selalu membela dan bercakap dalam Dewan ini ber-sabit tidak lain tidak bukan ialah perkara perumahan yang berkaitan dengan saya juga saya menyokong dengan lapuran-laporan oleh Yang Berhormat wakil dari Ayer Itam, Penaga, Bagan Jermal, dan saya harap wakil Bagan Jermal akan bersama-sama saya di tepi laut untuk menemui setingan-setingan yang sedia ada di Bagan Jermal dan Bagan Ajam. Sekian.

Ahli Kawasan Penaga (Tuan Haji Hassan bin Haji Md. Noh): Datuk Speaker, saya juga menyokong di atas ucapan dasar yang telah dibuat atau-pun ucapan yang dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama kelmarin yangmana saya perhatikan adalah ucapan yang sungguh-sungguh bernas dan mempun-yai makna dan erti yang besar kepada penduduk-penduduk di dalam Negeri Pulau Pinang ini.

Di dalam tahun 1977 ini memanglah ada beberapa peristiwa ataupun beber-

apa perkara yang sungguh menggem-birakan bagi penduduk-penduduk Pu-lau Pinang, di antaranya lawatan-la-watan Yang Berhormat Perdana Men-teri kita ke Pulau Pinang dan juga di atas kunjungan atau lawatan Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ke Negeri Pulau Pinang ini. Dengan la-watan Duli Yang Maha Mulia ke Negeri Pulau Pinang ini, rakyat Negeri Pulau Pinang tentulah amat merasa gembira sekali kerana inilah peluang dan masa yangmana rakyat seluruhnya telah dapat melihat Raja mereka atau Duli Yang Maha Mulia itu dengan lebih dekat khususnya dalam siri la-watan itu telah dibuat kunjungan khas ke Daerah Seberang Perai Utara ia-ituilah di Butterworth. Sungguhpun kami penduduk-penduduk di Seberang Perai Utara khususnya di Butterworth amat gembira kerana dapat melihat dan menduduki di dalam satu majlis Jamuan bersama-sama Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.

Sungguhpun begitu, Datuk Speaker, sebagai seorang rakyat dan Wakil Rakyat, kita berasa satu perkara yang tidak begitu menyenangkan oleh sebab adanya teguran-teguran yang telah di-buat terhadap Kerajaan terutama se-kali di dalam akhbar-akhbar mengenai bendera yang dikatakan tidak dinaik-kan oleh setengah-setengah Pejabat Kerajaan dan juga setengah-setengah tempat-tempat swasta. Adalah diharap-kan bahawa pihak Jawatankuasa Sam-butan dapat memerhatikan masalah ini supaya perkara ini tidak akan ber-ulang pada masa-masa yang akan datang.

Walaupun di dalam Ucapan Tuan Yang Terutama tidak menyentuh banyak dari soal Uagama ataupun perkembangan Uagama Islam di Negeri Pulau Pinang ini, bagi pihak saya sukalah juga mengucapkan terima kasih kerana di dalam Belanjawan Tambahan kita semalam telah diben-tangkan wang tambahan kepada Jaba-tan Hal Ehwal Uagama Negeri Pulau Pinang. Saya suka juga menarik per-hatian di dalam Dewan ini bahawa di dalam Majlis Uagama Islam, sungguhpun ada pegawai-pegawainya yang

tetap iaitu pegawai-pegawai yang terdiri daripada kakitangan Kerajaan, tetapi masih ada juga pegawai-pegawai yang diambilkan sebagai pegawai-pegawai sambilan. Pihak Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam ataupun Kerajaan Negeri patut memberi perhatian bahawa ada kalangan-kalangan pekerja di dalam Majlis Hal Ehwal Ugama Islam yang menerima elaun seumpama Penyelia-penyelia Qariah, dan juga Penyelia-penyelia Ugama di dalam bahagian Pelajaran Kemas. Saya diberitahu bahawa semenjak mereka itu berkhidmat lebih-kurang 10-15 tahun yang lalu sehingga sekarang elaun mereka itu tidak dinaikkan walaupun mereka ini telah membuat rayuan-rayuan kepada pihak yang berkenaan. Maka di dalam Anggaran yang dibentangkan kelmarin diharap pihak Kerajaan dapat mempertimbangkan elaun-elaun tambahan kepada pegawai-pegawai yang ada di Jabatan Ugama yang bukan daripada kakitangan Kerajaan.

Datuk Speaker, menyentuh juga di dalam ucapan dasar yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama semalam mengenai rumah-rumah haram yang banyak didirikan oleh pihak-pihak rakyat seolah-olah pihak rakyat tidak mematuhi akan undang-undang yang ada terutama sekali undang-undang Majlis Perbandaran Seberang Perai ataupun Majlis Perbandaran Pulau Pinang. Pada pendapat saya Datuk Speaker, yang sebenarnya rakyat kita terutama sekali di luar bandar atau rakyat yang miskin bukanlah tidak mahu atau tidak mematuhi di atas undang-undang terutama sekali mengenai plan dan sebagainya. Yang sebenarnya, pada pendapat saya, kebanyakan penduduk-penduduk kita di luar bandar terdiri daripada nelayan-nelayan, terdiri daripada petani-petani yang pendapatan mereka itu adalah di antara \$2 atau \$3 sehari hitung panjang pendapatan \$60 sebulan dan nelayan-nelayan pula tidak sampai \$100 sebulan. Jadi inilah hakikat yang sebenar bagaimanakah mereka ini akan mampu untuk mengadakan plan-plan untuk mendirikan rumah untuk mengadakan pelan untuk *extension* rumah-rumah mereka manakala *family* mereka bertambah. Kalau mereka hendak

mengadakan plan-plan yang sebanar-benarnya mengikut undang-undang, barangkali mereka terpaksa mengeluarkan belanja yang banyak, mengeluarkan perbelanjaan untuk plan dan sebagainya, sedangkan pendapatan mereka adalah sangat-sangat menyedihkan. Inilah sebenarnya apa yang terjadi terutama sekali dari kawasan-kawasan perbandaran di luar bandar kita hari ini. Mengikut apa yang saya perhatikan, petani-petani kita ataupun nelayan-nelayan yang berpendapatan kecil itu pada setiap tahun mereka ini boleh dikatakan manakala mendapat hasil padi-padi setelah mereka menjual, maka mereka hanya dapat membeli sebahagian daripada bahan-bahan binaan untuk membuat bangunan rumah dan pada tahun hadapan pula mereka akan membeli pula sebahagian daripada bahan-bahan untuk mendirikan rumahnya. Jadi dengan keadaan begini bagaimanakah mereka sekali gus akan dapat menyediakan plan walaupun bagi pihak Majlis Perbandaran ada menyediakan plan-plan apa yang dinamakan plan setara;

walaupun begitu masih tidak mampu juga rakyat-rakyat di luar bandar terutama petani-petani kita kerana apa yang kita perhatikan plan setara yang disediakan itu bolehlah dikatakan harga yang tinggi juga, iaitu lebih-kurang mesti menyediakan \$5,000 dalam masa sekali gus. Memandangkan hal inilah barangkali dan tetap sekali apa yang saya perhatikan maka orang-orang kita banyak membuat rumah-rumah tanpa plan bukanlah bermakna mereka itu tidak mematuhi pada undang-undang yang ada. Sebenarnya mereka ini orang-orang yang patuh kepada undang-undang tetapi oleh sebab keadaan yang mendesak dan belum sampai masanya maka inilah yang terjadi perkara-perkara yang tidak diingini itu.

Datuk Speaker, bagi pihak saya juga suka mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih dan tahniah kepada Jawatankuasa Perumahan yang dipengerusikan oleh saudara kita Ahli Yang Berhormat daripada Ayer Itam kerana soal perumahan di Kuala Muda baru-baru ini diisytiharkan akan didirikan sebanyak 25 unit di Kuala Muda.

Satu perkara yang patut diambil perhatian, Datuk Speaker, iaitu sebahagian daripada rakyat-rakyat ataupun orang-orang di sebelah sana memanglah memerlukan terutama sekali lot-lot tanah untuk mereka mendirikan rumah-rumah persendirian kerana rumah-rumah yang disediakan oleh Kerajaan mereka tidak berkemampuan seperti mana yang telah dirancang, dan bilangannya pun terhad tetapi atas apa-apa hal pun di atas rancangan permulaan yang telah diisytiharkan itu bagi pihak penduduk-penduduk di Kuala Muda adalah mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih dan menerima rancangan Kerajaan itu, tetapi masih berharap supaya plot-plot tanah ini dapat dibuat, diberikan kepada penduduk-penduduk nelayan disekitarnya.

Selain daripada itu, Datuk Speaker, satu perkara mengenai pelancungan yang dilafaskan di dalam ucapan Tuan Yang Terutama semalam iaitu mengenai keretapi yang menaiki Bukit Bendera. Memanglah perkara ini kadang-kadang mengaibkan kerana didapati banyak pelancung-pelancung yang hendak ke Bukit Bendera itu, terutama sekali di dalam musim cuti sekolah dan sebagainya, boleh dikatakan terdesak dan banyak penumpang-penumpang yang terpaksa menunggu berjam-jam dan ada pula yang menaiki keretapi itu dengan tidak penuh selesa dan keseimbangan, kita mengucapkan terima kasih kerana pihak Kerajaan akan memperbaiki perkara ini. Ini adalah satu perkara yang amat-amat menyukakan lebih banyak lagi pelancung-pelancung akan menaruh perhatian untuk melancung ke Negeri Pulau Pinang ini.

Pada akhirnya, Datuk Speaker, di dalam ucapan Tuan Yang Terutama juga ada menyebut mengenai penaja-penaja kecil. Untuk perhatian Dewan ini di dalam tafsiran dan kajian saya boleh dikatakan peniaga-peniaga kecil yang ada di Negeri Pulau Pinang ini yang terdiri daripada kaum Bumiputra khususnya adalah berada di Seberang Perai Utara. Jadi ini patutlah diambil perhatian oleh pihak-pihak yang berkenaan samada MARA, Majlis Perbandaran dan sebagainya; untuk mendirikan gerai perniagaan kecil yang

lebih banyak lagi di Seberang Perai Utara misalnya, dan juga di Seberang Perai Tengah dan Selatan. Inilah yang diharapkan oleh penaja-penaja walaupun di setengah negeri kita biasanya mendengar bahawa Kerajaan Negeri telah memberi peruntukan wang dan sebagainya kepada penaja-penaja kecil. Walaupun di Negeri kita ini tidak dapat memberi bantuan wang dan sebagainya, maka patutlah soal gerai-gerai kecil ini didirikan. Dengan adanya gerai-gerai kecil dengan sewa yang murah, barangkali dapat menggalakkan peniaga-peniaga kecil untuk mengambil bahagian yang lebih giat di dalam soal perniagaan.

Dalam Ucapan yang telah dilafaskan semalam juga ada menyebutkan mengenai Pesta Medan ataupun Medan Fair. Apa yang dapat saya perhatikan, Datuk Speaker, patutlah bagi pihak Kerajaan mengambil perhatian yang lebih berat di dalam masalah Medan Fair ini kerana adalah diperhatikan pada permulaan Medan Fair ini Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah mengambil bahagian ini nampaknya bahagian yang diambil oleh pihak Kerajaan itu tidaklah begitu memuaskan dan patutlah diperbaiki dari semasa ke semasa yangmana saya berharap kepada pengerusi yang berkenaan akan mengambil inisiatif atau perhatian kerana memanglah gerai atau *pavilion* yang diadakan oleh Pulau Pinang di Medan Fair ini mendapat perhatian, memang mendapat sambutan yang baik terutama sekali bagi pihak penduduk-penduduk Sumatra Utara yang begitu berminat sekali hendak melihat dan membeli barang-barang yang dikeluarkan oleh pihak swasta dan kilang-kilang di Pulau Pinang. Jadi pada tahun-tahun hadapan adalah diharapkan perkara ini dapat diperhatikan dan diperbaiki lagi. Pegawai-pegawai juga patut ditambah untuk meneliti dan menjalankan tugas-tugas mereka di dalam Medan Fair itu kerana pada tahun yang lalu walaupun ini langkah permulaan yang dibuat oleh Kerajaan Negeri kita boleh dikatakan banyak pegawai-pegawai telah bersungut bahawa kakitangan ataupun pegawai-pegawai yang ditugaskan untuk menyelenggara, meneliti dan memerhati

gerai-gerai di dalam Medan Fair yang ditaja oleh Kerajaan kita memanglah kakitangan di sana tidak mencukupi. Maka ini juga di harap dapat diperbaiki dan menambah pegawai-pegawai supaya mereka itu lebih seronok, lebih selesa dan lebih senang untuk menjalankan tugas-tugas di Sumatra Utara itu.

Akhirnya saya mengucapkan terima kasih dan menyokong penuh ucapan yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama semalam. Sekian, Datuk Speaker, terimakasih.

Ahli Kawasan Tasek Glugor (Encik Md. Noor bin Ahmad): Datuk Speaker, saya ingin mengambil bahagian membahaskan di atas perkara-perkara yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama semalam. Datuk Speaker, saya sangat bersetuju dan menyokong dengan sepenuhnya atas ucapan dasar yang telah diucapkan oleh Tuan Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang pada 23hb Mei, 1977, dan saya sifatkan sebagai satu kemajuan yang pesat sekali di Negeri ini pada masa yang akan datang.

Perkara yang sangat menarik perhatian saya ialah tentang pandangan Tuan Yang Terutama atas Pasukan Keselamatan dan Polis yang telah menjalankan tugas mereka dengan penuh gigih dan dedikasi. Saya harapkan Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan membalas jasa-jasa mereka yang telah terkorban semasa menjalankan tugas-tugas mereka demi membolehkan seluruh rakyat di Negeri ini menikmati keamanan dan keselamatan pada keseluruhannya.

Datuk Speaker, Kerajaan Negeri harus juga memberi bantuan kepada rakyat di Negeri ini yang menyertai dalam Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung, Rukun Tetangga, RELA dan lain-lain yang telah menunjukkan kesetiaan kepada Negeri ini dengan penuh dedikasi. Bantuan-bantuan ini hendaklah diberi kepada mereka-mereka yang telah terkorban semasa menjalankan tugas-tugas mereka itu. Saya juga sangat tertarek hati

dan bagi pihak seluruh pengundi-pengundi Kawasan Tasek Glugor mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama dan Kerajaan Negeri atas pandangan yang sungguh-sungguh bagi menjalankan kemajuan yang sungguh pesat kepada rakyat Negeri ini. Sebagai buktinya, Kerajaan Negeri telah menubuhkan 7 buah jawatankuasa-jawatankuasa bagi melicinkan dan memperluaskan bidang pelajaran kepada rakyat Negeri ini. Saya berharap jawatankuasa-jawatankuasa dan seluruh kakitangan-kakitangan Kerajaan yang telah terlibat akan menunjukkan kerja-kerja cemerlang demi faedah kemajuan mereka dan juga kepada rakyat dan juga Kerajaan.

Saya juga berharap dalam Jabatan Parit dan Taliair supaya berusaha untuk mengadakan satu saluran parit dan taliair yang lebih kemas khususnya bagi Kampong Besar di Tasek Glugor yang mana kampong ini pada masa yang lalu saluran air yang dibekalkan kepada mereka biasanya tidak sampai ke kawasan sawah mereka itu. Jadi saya berharap pihak Jabatan Parit dan Taliair akan berusaha bagi memenuhi kehendak-kehendak penduduk-penduduk di kampung itu yang mana pada musim padi yang lalu penduduk di situ telah mendapat hasil paling kurang dalam sejarah pertanian di tempat itu.

Perkara yang menarik perhatian saya ialah ucapan yang dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama kelmarin, dan pada pagi tadi saya telah menerima panggilan talipon daripada isteri Allahyarham Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad bin Haji Abdullah untuk menyampaikan ucapan terima kasihnya kepada pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang telah sudi membawa satu Usul yang dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri dan juga ucapan yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri. Jadi sebagai orang yang menerima untuk menyampaikan kepada Kerajaan Negeri, terpaksa saya menyampaikan dalam masa Mesyuarat ini. Jadi, Datuk Speaker,

Datin Kailan binti Haji Hassan, isteri Allahyarham Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad menyampaikan setinggi-tinggi terima kasih dan penghargaan-nya kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang, khususnya kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri, kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, Dr Lim Chong Eu, Setiausaha Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan semua Ketua-ketua Jabatan yang telah menziarahi jenazah Allahyarham pada hari perkebumian. Jadi apa yang diminta telah saya sampaikan. Beliau tidak dapat hendak bercakap sesuatu melainkan mengucapkan terima kasih yang tidak terhingga kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang telah memberi penghormatan yang begitu tinggi kepada Allahyarham Datuk Haji Ahmad, yang mana katanya sejarah Negeri Pulau Pinang ini belum lagi ditulis mengenai seorang putra Negeri ini yang telah begitu banyak menjalankan kerja-kerjanya kepada rakyat di Negeri ini. Jadi Penghormatan-penghormatan yang telah diberikan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang khususnya Tuan Yang Terutama dan Yang Amat Berhormat Dr Lim Chong Eu, Tuhan sahajalah yang akan dapat membalasnya.

Datuk Speaker, sebagai mengakhiri ucapan saya ini, saya bersyukur kepada Tuhan kerana sebanyak 37 fasal yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama kelmari menyentuh berbagai bidang itu. Saya berharap ini akan dapat dilaksanakan dengan penuh kejayaan atas penyertaan dan sokongan daripada rakyat Negeri Pulau Pinang ini.

Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Nibong (Dr Choong Sim Poey): Yang Berhormat Datuk Speaker, dengan segala hormatnya saya juga menyokong Usul terima kasih ke atas ucapan yang cemerlang dari Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang yang mana telah memberi pandangan-pandangan atas polisi-polisi kemajuan

Negeri di bidang pertanian pada tahun yang akan datang. Ucapan ini akan memberi semangat dan kepercayaan taraf hidup rakyat adalah dalam keadaan adil dan saksama apabila Rancangan Malaysia Ketiga telah dilaksanakan dengan sepenuhnya. Dalam kawasan pilihanraya Sungai Nibong adalah satu kawasan yang pada masa sekarang menghadapi masalah-masalah perusahaan dan pembangunan luar bandar. Sungguhpun taraf hidup kebanyakan rakyat di sini telah ditinggikan tetapi ada banyak daripada mereka yang kehilangan mata pencarian semumur hidup mereka seperti bercucuk tanam dan menternak ayam dan itik dan sebagainya. Pihak Kerajaan Negeri telah mengambil perhatian berat atas masalah yang dihadapi ini dengan memberi bantuan seperti wang saguhati dan tapak tanah kepada yang terlibat. Saya harap pihak Kerajaan melangsungkan bantuan-bantuan seperti ini. Saya juga berharap pertimbangan yang sewajarnya diberikan kepada setinggan-setinggan rumah-rumah haram di kawasan ini dalam permohonan mereka mendapatkan rumah-rumah murah Kerajaan yang dirancang.

Perlaksanaan pekerjaan-pekerjaan baru adalah satu faktor yang amat mustahak di bidang perusahaan dan pembangunan luar bandar. Saya suka menarik perhatian pihak Kerajaan atas pekerja-pekerja kilang di Zon Perdagangan Bebas Bayan Lepas (*Free Trade Zone*) yang mana bilangan besar pekerja-pekerja tersebut hanya terdiri daripada kaum wanita. Mereka menerima gaji-gaji yang tidak berapa tinggi. Perbezaan jantina ini terharap kilang-kilang adalah memberi akibat yang tidak diinginkan dan dengan ini saya harap pihak Kerajaan mengambil berat atas perkara ini supaya pengambilan pekerja-pekerja di masa akan datang untuk kilang-kilang baru yang akan dibina diberi peluang kepada golongan laki-laki bersama dengan quota yang sewajarnya. Dengan ini baru kita boleh mengatasi masalah pengangguran dalam kawasan saya.

Saya harap rancangan melatih golongan laki-laki dalam segi perusahaan dan pembangunan diwujudkan. Perhatian juga elok ditumpukan atas peniaga-peniaga kecil di kawasan bandar-bandar baru seperti di Bandar Bayan Baru dan sebagainya. Pembinaan kedai-kedai, pasar dan gerai-gerai jualan akan memberi faedah yang besar kepada penduduk-penduduk di sini di samping mengatasi masalah pengangguran dan kemudahan kepada mereka. Saya harap kawasan inilah yang boleh melatih Bumiputra dalam bidang perniagaan dan perindustrian. Rancangan ini, dengan tidak sama sekali berbau perkauman, adalah seimbang dengan prinsip dan dasar Allahyarham Tun Abdul Razak dalam Dasar Ekonomi Baru.

Perlaksanaan satu bandar baru di Bayan Lepas dengan nama Bandar Bayan Baru telah diterima oleh rakyat di Pulau Pinang dengan meriahnya. Sebaliknya penduduk-penduduk di Bandar Bayan Baru ini masih menghadapi masalah-masalah yang besar seperti kekurangan kedai-kedai jualan, kemudahan kegunaan perkhidmatan bas dan kekurangan pekerjaan dalam kawasan ini. Sekiranya Kerajaan Negeri ini berhasrat menjadikan Bandar Bayan Baru sebenar-benar satu bandar dan bukan hanya satu pekan di luar bandar, maka mustahaklah mencari jalan melaksanakan pekerjaan-pekerjaan baru dengan kerjasama dari pihak swasta.

Pada masa sekarang semua masalah yang dihadapi adalah disalurkan kepada Persatuan Penduduk-penduduk Bandar Bayan Baru yang telah ditubuh dan saya berharap dengan penuh harapan bahawa Ahli-ahli Jawatankuasa Persatuan ini bolehlah bekerjasama dan berhubung dengan pihak Kerajaan untuk Kemajuan bandar ini pada masa akan datang.

Rancangan Perumahan murah yang dimulakan pada kawasan saya telah memberi harapan yang tidak ternilai tingginya kepada mereka yang tidak berumah-tangga sendiri. Tidak payah

saya sebutkan di sini atas bilangan pemohon-pemohon yang besar kalau dibandingkan dengan bilangan rumah-rumah yang dirancang. Saya merayu kepada pemohon-pemohon yang gagal pada kali yang pertamanya mendapat rumah-rumah murah ini supaya bersabar. Saya mesti menjelaskan di sini bahawa mengikut pengurusan bahagian perumahan, Yang Berhormat Encik David Choong, rancangan ini ialah satu rancangan yang jangka panjang dan mereka yang tidak berjaya mendapat yunit mula-mulanya boleh dipertimbangkan semula dalam projek-projek yang dirancang pada masa akan datang.

Lagi satu masalah yang dihadapi di bidang pembangunan di kawasan saya adalah keburukan kedudukan alam sekitar, umpamanya di kawasan Minden Heights. Keruntuhan tanah di sini adalah akibat pembinaan oleh pembina-pembina swasta yang telah terlibat longkang-longkang yang tidak mencukupi untuk mengalirkan air. Akibatnya adalah Kampong Sungai Glugor seringkali dilanda banjir. Banjir juga menjadi satu masalah di Relau di mana lumpur dari lombong pasir di situ telah berkumpul di longkang-longkang dan anak-anak sungai di Bandar Bayan Baru dan akibatnya adalah banjir di kawasan berhampiran. Dengan ini saya harap pihak Kerajaan mengambil perhatian yang berat supaya perkara yang seperti ini tidak berlaku dalam rancangan pembangunan di kawasan-kawasan lain pada masa akan datang.

Dan akhirnya saya memberitahu kita sedar masalah-masalah yang dihadapi di kawasan saya adalah akibat pembangunan secara langsung atau tidak langsung, tetapi kita sedar ini masalah buat sementara waktu sahaja. Dan saya percaya segala masalah ini dapat diatasi dengan kerjasama dari jabatan-jabatan Kerajaan yang berkenaan. Dengan ini saya merayu kepada penduduk-penduduk dalam kawasan saya supaya memberi kerjasama kepada Kerajaan kerana merekalah yang

akan menerima faedah dan keuntungan di masa hadapan. Sekianlah ucapan saya menyokong Usul terima kasih atas ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang. Terima kasih.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee): Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri dalam ucapannya telah menyatakan dengan jelas sokongan penuh Kerajaan kita bagi Rancangan Malaysia Ketiga dan Dasar Ekonomi Baru. Saya yakin bahawa kalau semua rancangan-rancangan dan dasar-dasar itu dijalankan dengan sungguh-sungguh dan mengikut semangat yang sebenarnya kita akan mencapai banyak kejayaan dalam memerangi kemiskinan dan kepincangan masyarakat. Dari itu dapatlah satu asas yang baik untuk mencapai satu masyarakat yang adil dan saksama.

Sebagai sebuah negara yang sedang membangun atau *a developing country*, tugas utama kita adalah mengadakan keperluan-keperluan asas seperti makanan, pekerjaan dan perumahan untuk rakyat kita. Dalam Negeri Pulau Pinang, kita telah mencapai banyak kemajuan dalam lapan tahun yang sudah di bawah pimpinan Ketua Menteri Dr Lim Chong Eu yang berkali-ber dan berdedikasi. Kira-kira 40,000 pekerjaan telah diadakan dalam sektor perusahaan. Ini tidak hanya mengatasi masalah pengangguran Negeri, tetapi juga telah menambahkan pendapatan yang lebih kepada rakyat kita, dan kuasa beli atau *purchasing power* telah bertambah dan taraf hidup ikut meningkat tinggi pula.

Walaubagaimanapun, seperti dalam negara-negara lain yang membangun, kemakmuran yang bertambah maju itu menguntungkan sektor-sektor tertentu sahaja, sedangkan yang kurang bernasib baik itu tetaplah di kawasan-kawasan luar bandar di mana majoritinya masih tinggal miskin.

Benar juga ada kaum muda-mudi mendapat pekerjaan dalam kilang-kilang, tetapi masih ada sebilangan besar

tertinggal di belakang. Keadaan hidup mereka tetap kurang baik dan mereka tetap kekurangan tanah untuk perumahan dan bercucuk tanam. Jabatan-jabatan Tanah dan Pihak Berkuasa Negeri seringkali mengambil masa yang panjang untuk memproses permohonan-permohonan untuk tanah. Memproses itu memang memakan masa, tetapi ianya tidak patut mengambil bertahun-tahun lamanya. Kadang-kadang ada pemohon-pemohon telah meninggal dunia, baru permohonan itu diluluskan. Dengan itu tidak bolehlah dinafikan bahawa tangguhan-tangguhan selalu terdapat di dalam Jabatan-jabatan Tanah itu. Jawatan-kuasa Tanah Negeri mengadakan mesyuarat sekali seminggu. Ini tidak mencukupi. Mesyuarat-mesyuarat itu patut diadakan lebih, kalau perlu dua atau tiga kali seminggu, supaya permohonan-permohonan yang bertimbun-timbun itu dapat diselesaikan dengan cepat.

Juga, kadang-kadang tanah-tanah tidak diberikan kepada orang yang sungguh-sungguh memerlukannya disebabkan oleh maklumat yang kurang tepat dan kurang lengkap. Satu cara untuk mengelakkan perkara ini berlaku adalah mempamerkan senarai nama-nama pemohon-pemohon yang berjaya itu di tempat-tempat tertentu untuk pengetahuan orang ramai dan semakin sebelum keputusan terakhir diambil. Ini akan mengurangkan kemungkinan membuat keputusan yang silap oleh Pihak Berkuasa Negeri.

Sukacita didapati bahawa Kerajaan Negeri telah melancarkan beberapa projek-projek perumahan dalam Negeri ini, yang berjumlah kira-kira 6,000 yunit akan siap dibina menjelang hujung tahun 1978. Ketika saya ucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri kerana usahanya, saya ingin menegaskan bahawa timbangan khas patut diberikan kepada orang-orang miskin di kawasan-kawasan luar bandar. Setakat ini hanya tiga skim di Pulau Pinang dan 1 skim di Butterworth dilaksanakan.

Apakah projek-projek perumahan untuk Bukit Mertajam? Penduduk-penduduk di Machang Bubuk, Kampong Baru, Alma, To' Kun dan Permatang Tinggi, kebanyakannya terdiri daripada petani-petani, penoreh-penoreh getah, penjaja-penjaja dan kaum buruh, telah bertahun-tahun menantikan rumah murah. Adakah Kerajaan akan mengadakan projek-projek perumahan dalam satu dua tahun ini untuk mereka? Selain dari rumah pangsa dan rumah "cluster" atau "high-density low-cost home shelters," rumah-rumah di kawasan peralihan yang boleh dibina dengan cepat dan murah itu adalah sesuai sekali untuk kawasan-kawasan di atas ini khususnya.

Selain dari tanah dan perumahan, kemudahan-kemudahan asas seperti air, elektrik, jalan-jalan, jambatan-jambatan dan parit-parit itulah pada umumnya kurang cukup di kawasan-kawasan luar bandar.

Berkenaan dengan bekalan air adalah dasar Kerajaan untuk menggalakkan setiap rumah mengadakan bekalan air paip masing-masing. Tetapi penduduk-penduduk kampung ramai yang miskin dan tidak mampu memasang paip air pun. Perkara ini bukan sesuatu yang sengaja diperbesar. Saya pernah melawat ke banyak kampung-kampung dan penduduk-penduduknya hanya makan nasi dengan cili sahaja, dan ada anggota-anggota keluarga yang menggunakan sehelai sarung bergilir-gilir bila hendak ke pekan. Kepada penduduk-penduduk miskin ini satu-satu harapan mereka untuk mendapat bekalan air paip adalah dengan mengadakan satu "stand pipe" dalam kampung mereka. Oleh itu saya ingin merayu kepada Pihak Berkuasa Negeri "flexible" sedikit dalam dasar-dasar mereka dan mengadakan "stand-pipe" di kawasan-kawasan yang tetap memerlukannya, seperti di Kampong Gajah Mati, Kampong To' Suboh, Kuala Tasek dan Kampong Manggis di Seberang Perai Tengah.

Mengenai jalan-jalan, titi-titi dan parit-parit kebanyakannya dalam keadaan kurang memuaskan dan memer-

lukan pembaikan. Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung di beberapa kawasan telah mengemukakan banyak permohonan dan cadangan kepada kawasan-kawasan yang patut diperbaiki. Tetapi sedikit perhatian diberikan kepadanya. Saya ingin menegaskan bahawa Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung itu adalah wakil benar dan pemimpin-pemimpin kepada penduduk-penduduk kampung. Oleh itu perkhidmatan mereka sangat-sangat mustahak dan bernilai. Saya ingin mencadangkan bahawa Pihak Berkuasa Negeri memberi perhatian khas kepada semua permohonan-permohonan dan cadangan-cadangan mereka supaya keperluan-keperluan rakyat dapat dilayani dengan segera.

Akhirnya, Datuk Speaker, saya minta keizinan untuk bercakap sedikit atas masalah lalu-lintas di Bukit Mertajam. Masalah lalu-lintas di Pekan Bukit Mertajam telah menjadi begitu berat pada tahun-tahun akhir ini. Seperti Datuk maklum, hanya terdapat dua jalan yang masuk ke Pekan Bukit Mertajam. Satu daripadanya ialah Jalan Bunga Raya yang sangat susah dilalui oleh kenderaan oleh sebab aktiviti memuat dan memunggah ikan yang dilakukan setiap hari serta terdapat banyaknya lubang-lubang besar di jalan itu. Adalah benar bahawa rancangan telah dijalankan untuk memindahkan pasar pemborong ikan keluar dari kawasan Jalan Bunga Raya, tetapi pasar itu akan tetap di situ dan keadaan lalu-lintas akan jadi sesak.

Oleh itu sangatlah perlu untuk diadakan satu jalan yang lain untuk memasuki Pekan Bukit Mertajam. Untuk melaksanakan ini, saya ingin mencadangkan supaya Jalan Aston yang sekarang ini sehalu diperbesar dengan kemungkinan dijadikan jalan dua hala. Saya difahamkan bahawa tanah yang mencukupi telah diketepikan di sepanjang Jalan Aston untuk pembesaran jalan. Saya ingin merayu kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk mempertimbangkan tentang pembesaran

ran Jalan Aston atas perkara yang segera supaya dapat memperbaiki keadaan lalu-lintas di Pekan Bukit Mertajam.

Dengan ini saya mengucapkan terima kasih kepada Datuk Speaker.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.12 petang.

Dewan bersambung semula pada jam 2.30 petang.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Abdullah bin Mohamed): Yang Berhormat Datuk Speaker Dewan Undangan Negeri Yang Mulia, saya wakil daripada kawasan Penanti memohon izin daripada Datuk Speaker bagi menyokong Usul ucapan terima kasih yang telah dibawa oleh rakan saya dari kawasan Sungai Acheh yang telah disampaikan pada pagi 23 haribulan kelmarin.

Datuk Speaker, saya sungguh tertarik hati di atas ucapan Tuan Yang Terutama Datuk Yang di-Pertua Negeri atas ucapan yang sungguh-sungguh menarik dan sungguh-sungguh memberi semangat perangsang kepada kita Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri dan juga harapan besar rakyat Negeri Pulau Pinang di atas semua ucapan dasar yang telah dihamburkan dalam Dewan ini.

Datuk Speaker, menyentuh di dalam beberapa bidang yang telah diutarakan sebanyak 37 perkara, apa yang tertarik hati kepada saya bagi membincangkan iaitu perenggan 3, perlaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga. Rancangan Malaysia Pertama telahpun berlalu, Rancangan Malaysia Kedua telahpun juga berlalu, maka sekarang Rancangan Malaysia Ketiga pula sedang bergiat. Dengan mempunyai 3 rancangan ini rakyat Negeri ini khasnya sedang menunggu-menunggu dan menanti-nanti kejayaan-kejayaan yang akan mereka perolehi yang bukan sahaja daripada golongan pemodal dan golongan orang-orang kaya tetapi begitu juga rakyat miskin, lain-lain yang terdiri kaum buruh, petani dan nelayan. Jadi dengan

rancangan ini pihak Kerajaan sungguh-sungguh memerhatikan supaya rancangan yang akan dijalankan di dalam Negeri kita Pulau Pinang mempunyai kesungguhan dan mempunyai harapan supaya rancangan ini dapat dipecah, dapat dinikmati oleh golongan-golongan yang diutarakan tadi.

Datuk Speaker, apa yang paling banyak sekali diucapkan di dalam ucapan itu ialah menyantuh perkara perumahan yang akan dilancarkan di Negeri Pulau Pinang. Hampir 3,000 buah rumah yang akan dibina di bawah Rancangan Malaysia Ketiga dan seterusnya ini membuktikan kesanggupan Kerajaan Negeri Pulau Pinang bagi menolong rakyat-rakyat Negeri ini yang tidak mempunyai rumah, yang tidak mempunyai tempat kediaman dan sebagainya.

Kalau tidak dikaji dengan sedalam-dalamnya, rancangan perumahan ini tidak bererti kepada kaum-kaum ataupun penduduk-penduduk Negeri ini yang tidak mempunyai pendapatan yang tetap dan tidak mempunyai pendapatan sesungguhnya bagi membayar harga rumah yang telah ditetapkan. Jadi, di samping Kerajaan hendak mengadakan perumahan di dalam kawasan-kawasan yang ada di seluruh Pulau Pinang dan Seberang Perai ini, pihak Kerajaan hendaklah memandang lebih serius perkara-perkara yang boleh mendatangkan pekerjaan yang boleh memberi pendapatan yang lebih kepada kaum buruh dan petani, terutama sekali perkerja-pekerja yang bekerja dengan swasta. Ini adalah penting. Kalau mereka ini tidak mempunyai pendapatan yang stabil, mereka ini tidak mempunyai pendapatan yang mencukupi bagi mengatasi perkembangan perbelanjaan mereka yang bertambah dari satu masa ke satu masa. Sedangkan keperluan hidup akan naik tinggi dari satu masa ke satu masa, tetapi pendapatan mereka berkurangan dan tidak mampu untuk mengejar keperluan hidup yang semakin bertambah. Jadi ini saya katakan bahawa di dalam bidang merencanakan Rancangan Malaysia Ketiga perkara

yang mesti dititikberatkan ialah pendapatan penduduk-penduduk, jadi dengan sebab mempunyai pendapatan yang lebih, penduduk-penduduk dapat membayar segala perbelanjaan perumahan dan harga pembinaan murah yang kita lancarkan. Jadi itulah saya rasa perkara-perkara yang penting yang mesti difikirkan di dalam bidang melaksanakan rancangan perumahan samada di dalam bandar, samada di luar bandar, supaya tiap-tiap rakyat Negeri dapat menyertai rancangan-rancangan perumahan yang akan dijalankan.

Datuk Speaker, saya sungguh menyokong rakan saya dari Penaga tadi mengingatkan Jawatankuasa Sambutan di Raja atas lawatan Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ke Negeri Pulau Pinang ini kerana kita sendiri dan Ahli-ahli Dewan ini mendengar rungutan-rungutan yang kurang menyenangkan dan kita yakin tidak adalah satu perkara yang kita buat yang tidak salah tapi kesalahan itu akan menjadi panduan kepada kita pada masa akan datang dan saya yakin di masa akan datang Jawatankuasa Sambutan ini akan membaiki keadaan dari satu masa ke satu masa.

Datuk Speaker, saya tertarik hati juga di dalam bidang ucapan Tuan Yang di-Pertua Negeri kita berkaitan dengan hubungan kerjasama di antara Kerajaan Negeri dengan Kerajaan Pusat. Kalau kita pandang dengan sepiantas lalu bahawa di dalam negeri-negeri dalam Malaysia ini, Pulau Pinang adalah menjadi sebuah Negeri contoh di dalam Malaysia. Jadi Pulau Pinang juga telah menjalankan rancangan-rancangan yang besar yang boleh menjadi tauladan dan tiruan kepada negeri-negeri lain yang ada di dalam Malaysia ini. Jadi sesungguhnya dan sewajarnya hubungan yang rapat di antara Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan Kerajaan Pusat dijalin dengan lebih elok dan teliti. Saya yakin perkara ini tidak mengelirukan kita bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita sentiasa membuat lawatan

ke Negeri Pulau Pinang dan memberi pujian-pujian kepada pentadbiran perjalanannya pembangunan Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan tahniah-tahniah ucapan terima kasih sentiasa kita dengar. Jadi dengan ini saya yakin penuh masa depan Negeri Pulau Pinang dan rakyat Pulau Pinang akan mendapat perhatian penuh daripada Kerajaan Pusat.

Tuan-tuan Yang Berhormat, semua kita maklum bahawa bilamana Datuk Perdana Menteri kita mengambilalih Perhubungan UMNO Negeri Pulau Pinang dan menjadi Ketua Perhubungan Negeri Pulau Pinang, kita berasa sungguh bangga. Kalau pada masa dahulu kita hendak mendapati hubungan dengan Perdana Menteri ini agak renggang dan jauh sedikit, tetapi pada kali ini kita yakin tiap-tiap perkara yang kita hadapi dalam masalah Negeri Pulau Pinang dapat terus kita kemukakan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Inilah satu rahmat kepada rakyat Negeri Pulau Pinang pada masa akan datang juga dan pada masa yang lalu.

Datuk Speaker, saya suka menyentuh di dalam rancangan ekonomi dan sosial di dalam Negeri Pulau Pinang. Di dalam Negeri Pulau Pinang, seperti mana yang saya katakan tadi, rancangan-rancangan Kerajaan dan rancangan-rancangan yang telah dijalankan oleh swasta sama-sama berganding bagi memajukan Negeri ini—bagi menaikkan imej Negeri ini—ke arah kemajuan yang sungguh-sungguh kita banggakan. Tetapi, di samping kita menjalankan rancangan-rancangan kemajuan ekonomi dan sosial ini saya suka jugalah membawa satu perkara yang agak mesti ataupun yang agak serius, yang patut mendapat perhatian yang sewajarnya daripada Kerajaan terutama sekali Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Kerana hasil daripada kemajuan swasta ini, satu gejala baru ataupun satu malapetaka kepada Kerajaan, juga kepada Wakil Rakyat, dan kepada Parti Politik, ialah perkara rancangan

pemecahan, penjualan, pembelian tanah ataupun ladang di Bukit Langkap.

Perkara ini adalah menjadi satu perkara yang besar yang telah dipampangkan di dalam akhbar-akhbar dan tuduhan-tuduhan ini dilemparkan terus kepada Kerajaan Negeri, kepada Wakil-wakil Rakyat dan kepada pejabat-pejabat yang tertentu. Jadi tuduhan-tuduhan liar ini, mahu tak mahu, saya sebagai Wakil Rakyat di kawasan itu, yang *problemnya* timbul di dalam kawasan saya sendiri, saya terpaksa kena telan dan terpaksa juga mencari jalan memikir apakah patut ataupun tindakan yang patut saya jalankan. Jadi perkara ini, Datuk Speaker, ialah hasil daripada pemecahan ladang Bukit Langkat. Ini bukanlah sebuah ladang hanya sebutan sahaja, tetapi ladang ini ialah telah berjalan berapa tahun, saya tak tahulah, tetapi apa yang saya temui orang yang bekerja di situ hampir 50 tahun, ada yang setengah 5 tahun, 10 tahun lebih, bekerja di ladang ini. Dan ladang ini masih dinamakan Ladang Bukit Langkap ataupun Langkap Estate.

Jadi, bilamana ladang ini telah berjalan beberapa lama dan pekerja-pekerjanya telah bekerja begitu lama, dan pada hari ini sebuah syarikat swasta telah membeli ladang tersebut, ladang ini, saya percaya, masih di dalam kuasa kerana tuan yang empunya telah mati dan anak pinaknya sedang mengambil kuasa. Di dalam pengkuasaan ini, entah bagaimana saya tidak dapat memastikan, dengan begitu cepat kononnya telah selesai dan tanahnya telah dijualkan kepada pembeli-pembeli dengan secara pecahan ladang. Jadi pihak pekerja pada masa ini gelisah dan telah menemui saya dan mereka ini telahpun merayu kepada Kementerian Buruh dan kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Tetapi, malang sekali pembelaan-pembelaan kepada mereka ini tidak didengar, tidak diperolehi.

Kemudian akhir-akhir ini, pada 1hb Mei, mereka telah menerima surat notis berhenti kerja. Orang-orang

yang menerima surat notis berhenti kerja ini ialah sebanyak 80 keluarga lebih, yang mengandungi tanggungan-tanggungan mereka hampir 400 lebih, memberi minum, memberi pakaian, persekolahan dan sebagainya. Tetapi hari ini mereka telah terpaksa, apa yang mereka mesti buat sedangkan mereka telah kehilangan pekerjaan. Tetapi mereka-mereka ini masih tinggal di dalam rumah-rumah yang didirikan oleh Estet ini pada masa dahulu, iaitu rumah-rumah pekerja. Mereka ini tidak dapat nak tinggalkan rumah ini kerana mereka tidak mempunyai tempat tinggal sedangkan mereka hidup di sini, beranak pinak dah berpuluh-puluh tahun.

Yang paling anih sekali, Datuk Speaker, ialah bilamana mereka ini menerima surat notis yang mereka selalu mendapat air melalui pam air di kilang tersebut, Bilamana notis ini dikeluarkan maka satu mangga yang besar dibubuh kepada tempat pam air dan mereka ini tidak dapat minum air. Dan rayuan disampaikan kepada saya, dan mereka berjumpa saya dan saya telahpun pergi menyiasat. Memanglah perkara ini benar berlaku. Saya tidak ada satu jalan lain yang saya nak buat. Saya terpaksa berjumpa dengan beberapa orang yang patut saya jumpa, termasuklah Ketua Menteri sendiri. Dan saya harap pembelaan ini bukan sahaja secara lisan, tetapi pembelaan yang memberi kesungguhan patutlah dijalankan.

Datuk Speaker, kita sedia maklum bahawa manusia yang hidup di atas dunia ini, kadangkala kalau dia berkehendakkan kesenangan pun dia boleh menjadi seorang yang jahat yang tidak diingini. Kalau dia mahu mencari kemudahan hidup dia pun begitu juga. Tetapi kalau seorang yang tidak dapat hidup, yang tidak dapat makan, yang susah untuk hidup, dihipit dan sebagainya, apakah akan jadi kalau mereka ini sudah jadi hilang fikiran? Jadi dengan ini, sebelum perkara ini berlaku saya sentiasa memberi nasihat kepada mereka supaya bersabar dan

menunggu pembelaan-pembelaanya, dan mereka ini bukanlah orang liar dan sanggup menerima nasihat-nasihat itu dan mereka pun sanggup menunggu.

Apa yang saya nak utarakan dalam Dewan ini bahawa sementara dapat diselesaikan kedudukan perburuhan ini, saya juga mengesyorkan melalui M.M.K. supaya pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang memberhentikan daripada penjualan, pemecahan, pembelian estet-estet ini. Maka dengan ini saya yakin penuh bahawa perkara ini tidak akan menjadi *issue politik* kepada parti-parti yang sentiasa menunggu, sentiasa membuka mulut untuk mencari kelemahan-kelemahan perjalanan pentadbiran dan sebagainya, kerana tuduhan-tuduhan itu bukan sahaja daripada pekerja-pekerja yang dihipit atau terdampar di Estet itu, tetapi juga tuduhan daripada penduduk-penduduk sekeliling bahawa pihak Kerajaan, pihak Wakil Rakyat sendiri dan pihak Pejabat Tanah sendiri tidak memberi satu pandangan atau pertolongan yang wajar bagi mengatasi masalah ini. Tuduhan-tuduhan ini akan menjejaskan Kerajaan, menjejaskan Wakil Rakyat yang mewakili kawasan itu, dan begitu juga Pejabat Tanah kita yang sentiasa menjalankan tugasnya dengan sempurna, jadi dengan cadangan inilah saya rasa kalau pihak Kerajaan, melalui M.M.K., dapat menyelesaikan, saya rasa lapanglah saya sebagai seorang yang mewakili kawasan itu bagi menyelesaikan masalah itu.

Datuk Speaker, selain daripada perkara yang besar yang saya cakapkan tadi yang patut dan mesti diselesaikan dengan segera, saya juga tertarik hati dengan ucapan Tuan Yang di-Pertua Negeri kita berkaitan dengan rumah-rumah peralihan yang akan dijalankan di dalam Rancangan Malaysia Ketiga iaitu tiap-tiap kawasan pilihanraya Negeri yang ada di seluruh Negeri Pulau Pinang. Ini adalah satu rancangan yang istimewa yang belum pernah diadakan pada masa yang lalu, kerana kalau kita perhatikan pada masa-masa yang lalu rancangan pe-

rumahan dijalankan di bandar-bandar atau di tempat-tempat yang penting. Tetapi hari ini manakala rancangan ini hendak dibawa kepada kawasan-kawasan pilihanraya, saya yakin' penuh bahawa rakyat yang mempunyai kebolehan atau yang mempunyai kemampuan bagi membayar harga rumah ini akan dapat merasai nikmat rumah ini. Kalau masa dulu tiap-tiap orang yang tinggal di suatu kawasan pilihanraya ingin untuk berhijrah ke tempat-tempat perumahan yang didirikan oleh Kerajaan di dalam bandar atau di tempat-tempat yang tertentu, mereka ini tidak sesuai kerana mereka mempunyai kerja-kerja tertentu dan mempunyai pendapatan yang tertentu. Mereka ini kalau tinggalkan tempat di mana mereka mencari makan, mereka tidak dapat hidup menyesuaikan diri dengan keadaan-keadaan baru atau tinggal di rancangan-rancangan perumahan itu. Jadi dengan ini saya sungguh-sungguh memberi pengakuan akan rancangan ini dan saya dapat bisik-bisik pada tiap-tiap rakyat di Negeri Pulau Pinang ini mengalu-alukan rancangan ini. Inilah satu rancangan yang boleh menaikkan perasaan kepercayaan rakyat Negeri ini kepada Kerajaan yang dipimpin oleh Barisan Nasional. Dan rancangan ini patutlah dijalankan bukan sahaja pada peringkat yang pertama tetapi seterusnya ke peringkat kedua, ketiga, keempat, dan kita yakin penuh rancangan perumahan ini dibuat mengikut harga yang kemampuan bagi tiap-tiap orang yang tinggal di kawasan-kawasan perumahan yang akan didirikan itu. Pihak Kerajaan, kalaulah mendirikan rumah-rumah di tiap-tiap kawasan-kawasan pilihanraya ini hendaklah mengiringkan rumah-rumah itu dengan harga yang agak mempunyai kemampuan.

Datuk Speaker, saya sungguh tertarik hati di dalam bidang ucapan berkaitan dengan penyusunan perjalanan Kerajaan-Kerajaan Tempatan yang telah dibuat atau dijalankan oleh Kerajaan Negeri, dan saya tertarik hati sungguh atas ucapan daripada Wakil Penaga tadi yang menyentuh berkenaan

perumahan di luar bandar kerana ini satu perkara yang besar juga yang patut dipertimbangkan oleh Kerajaan Negeri dan juga Lembaga Perbandaran, iaitu berkaitan dengan plan-plan rumah dan sebagainya.

Hari ini kalau kita sampai ke mana kampung-kampung atau ke mana pelusuk daerah di dalam Negeri Pulau Pinang, perkataan-perkataan sumbang dilemparkan kepada Ahli-ahli Majlis Mesyuarat di Negeri ini menyatakan bahawa Kerajaan Negeri yang telah membuat satu perkara yang menyusahakan rakyat miskin yang tinggal di luar bandar, kerana bilamana Majlis Perbandaran diistiharkan maka seluruh Negeri Pulau Pinang sudah menjadi bandar walaupun di tepi desa, kaki bukit, atas gunung, di dalam sungai (*ketawa*) semuanya sudah menjadi bandar. Inilah tuduhannya yang dengar dari satu masa ke satu masa.

Jadi apa yang disampaikan oleh rakan saya dari Penaga tadi memanglah benar, dan dengan ihsan dan timbangan teliti daripada Kerajaan Negeri dan Lembaga Perbandaran samada di Negeri Pulau Pinang atau di Seberang Perai patutlah memberi pengecualian di dalam bidang perumahan yang akan dibuat oleh kaum-kaum miskin, iaitu rumah-rumah kediaman mereka sendiri dengan tidak memberatkan supaya mereka ini mengadakan plan-plan yang tertentu yang agak boleh mengurangkan bebanan pembayaran dan sebagainya. Misalnya apa yang diberitahu dan difahamkan kepada saya bahawa pihak Lembaga mengadakan dua puluh lapan *standard* plan untuk dijual kepada orang-orang yang bercita-cita untuk mendirikan rumah. Satu plan itu berharga \$26.00, sedangkan orang yang hendak mendirikan rumah menggunakan bahan-bahan tempatan seperti tiang batang nibong, alang kayu buruk dan lain-lain. Mereka tidak mampu untuk membeli bahan-bahan daripada kilang-kilang dan sebagainya. Tapi bagi mereka membayar percuma \$26.00 kepada Lembaga hasil membeli plan yang *standard* yang mesti menggunakan kayu-kayu yang tertentu, ini

adalah menyusahkan penduduk-penduduk yang miskin, yang benar-benar miskin.

Apa yang dicakapkan oleh Wakil Penaga tadi penduduk-penduduk luar bandar ini berpendapatan \$2.00 ke, \$3.00 adalah benar. Dengan \$2.00/\$3.00 ini mereka nak membeli barang-barang keperluan hidup, dengan \$2.00/\$3.00 ini juga mereka nak membayar wang persekolahan anak-anak mereka dan dengan \$2.00/\$3.00 ini juga mereka nak membeli pakaian dan sebagainya. Jadi manalah mereka ini ada kemampuan untuk menyimpan walaupun sebanyak \$26.00. Jadi perkara-perkara ini patutlah kita memandang serius supaya kita dapat memberi pertolongan kepada orang-orang yang saya katakan tadi yang hendak mendirikan rumah dengan bahan-bahan tempatan yang mereka buat dengan tidak menggunakan wang yang banyak dan boleh dipertimbangkan kepada mereka ini supaya mereka ini dapat mendirikan pondok-pondok untuk mereka membuat tempat kediaman.

Jadi, Datuk Speaker, tadi saya berjanji anak bercakap pendek saja. Saya meminta maaf. Ada banyak perkara lagi hendak dicakapkan, tapi kita taruhlah untuk masa akan datang (*ketawa*) dan saya dengan ini sungguh-sungguh menyokong Usul yang dibawa oleh Wakil dari Sungai Acheh mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri kita yang telah menyampaikan ucapannya. Dengan ini saya mohon menyokong.

Terima kasih.

Ahli Kawasan Datuk Keramat (Datuk Teh Ewe Lim): Saya bangun untuk mengambil bahagian di atas bahasan Usul ini. Saya berasa sangat gembira sebab nampaknya Ahli-ahli Yang Berhormat semua bersetuju akan Usul ini. Tapi saya ingin mengambil peluang di sini menjawab dua-tiga perkara.

Kami ada tahu, dalam Negeri kita sekarang kita ada satu masalah yang penting. Masalah itu ialah masalah

salahguna dadah. Di sini saya merayu kepada ibubapa-ibubapa dan Penjaga-penjaga dalam Negeri Pulau Pinang haraplah mereka boleh ambil timbangan dalam aktiviti-aktiviti anak-anak mereka dan juga Kerajaan ada berusaha dengan sedaya-upaya menghapuskan salahguna dadah.

Rakyat mesti bekerja dengan Kerajaan sebab masalah yang dibawa daripada Yang Berhormat Kawasan Bukit Mertajam berkaitan T.O.L. di sini saya boleh berkata Kerajaan Negeri ada menolong rakyat bagi T.O.L. dan di sini saya harap rakyat kita tidak payah membina rumah haram. Lagi pun masa tahun ini Kerajaan pun ada banyak rancangan untuk membina rumah murah dan saya harap rakyat boleh mohon rumah-rumah murah ini.

Lain perkara daripada Yang Berhormat dari Kawasan Bagan Jermal berkaitan rumah di Bandar Bayan Baru, di sini saya memberitahu kepada beliau rancangan itu dibuat oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan rumah itu untuk dijual kepada rakyat, sebab Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang jual rumah itu kutip balik wang itu bagi membina banyak rumah-rumah untuk rakyat. Jadi rumah itu bukan rumah murah. Saya harap rakyat boleh faham.

Lain perkara yang Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Ajam pun ada bawa satu perkara beliau kata dalam Negeri Pulau Pinang berniaga ada kurang. Itu saya ingat kalau kita bincang kita boleh faham sebab dalam Negeri Pulau Pinang kita ada banyak kawasan rumah-rumah baru. Bila ada rumah baru mestilah ada kedai baru. Sebab ada kedai di lain kawasan, dalam bandar itu berniaga mesti ada kurang kerana situ berniaga semua boleh kata *spread out*. Bukan Kerajaan tidak ambil pertimbangan untuk perkara itu. Kita pun ada faham juga dan situ saya ingat ada satu golongan *free port* pun ada sangkut juga dan perkara itu.

Lagi satu perkara yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Kawasan Bagan Dalam iaitu kekurangan daging dan susu, dan beliau ada cadang Kerajaan Negeri ambil tindakan untuk perkara itu. Tetapi di sini saya boleh memberitahu kepada Yang Berhormat Ahli dari Bagan Dalam membela lembu bukan satu perkara senang. Ada banyak syarat-syarat kita mesti mau timbang—keadaan tanah dan jenis rumput dan jenis lembu juga. Bukan lembu dari Australia sahaja boleh digelar lembu. Lagi satu beliau ada cadang gunakan tanah bukit sebagai ladang bela lembu dan di sini saya mahu kata semasa saya melawat Australia Selatan saya ada ambil peluang melawat ladang-ladang di sana dan saya dapat tahu di sana bukit-bukit rendah, tetapi dalam Negeri Pulau Pinang bukit kita curam dan tinggi. Sebab itu bukit kita tidak sesuai untuk membela lembu. Dan lagi, kalau kita mengikut *standard English* atau *standard Australian* lembu, bela seekor lembu *standard English* seekor tanah hanya boleh bela seekor lembu; kalau *Australian standard* lagi tinggi—dua ekar bagi seekor lembu.

Tadi Yang Berhormat dari Kawasan Bagan Dalam ada mencadangkan satu *centralised cattle-rearing*. Di sini saya boleh kata *cattle* lembu bukan macam babi. Babi kita boleh, tetapi lembu mesti ada tanah di mana lembu-lembu boleh berjalan dan tanah luas ada rumput untuk makan. Beliau pun ada cadang Kerajaan boleh beli tanah untuk menolong petani-petani membela lembu. Di sini saya takut kita susah boleh jalan rancangan itu sebab saya dalam Dewan ini yang lalu pun ada kata dan di sini saya ambil peluang ulang lagi satu kali. Negeri Pulau Pinang ialah sebuah Negeri yang kecil. Kerajaan Negeri mempunyai tanah tidak lebih 30,000 ekar dan dalam 30,000 ekar itu setengah tanah dikatakan tanah bukit dan tanah selat dan tanah itu tidak sesuai untuk apa-apa kemajuan; dan kalau kita belanja \$4,000 atau \$5,000 bagi membeli satu ekar tanah untuk membela seekor lembu saya

ingat dan saya takut rakyat Pulau Pinang boleh bangkang penuh Kerajaan Negeri sebab kelmarin dan hari ini kita ada dengar Ahli-ahli Yang Berhormat minta lagi lebih rumah murah untuk rakyat. Kalau satu ekar tanah kita boleh bina 8 buah rumah untuk rakyat, saya ingat kita tidak terima cadangan membeli 1 ekar tanah membela seekor lembu. Di sini saya harap Yang Berhormat daripada Kawasan Bagan Dalam faham bukan Kerajaan tidak timbang cadangan itu tetapi saya ingat kalau kira ekonomik kita tidak boleh jalan. Di sini saya harap kita pun banyak racangan, dan saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat boleh kerja bersama Kerajaan untuk menayakan rancangan kita.

Terima kasih.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman): Datuk Speaker, saya bangun pada petang ini untuk menyokong atas Usul terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri atas ucapan yang telah disampaikan di Istiadat Pembukaan Dewan ini kelmarin.

Pada hemat saya ucapan beliau boleh dikatakan penuh dan lengkap ataupun *comprehensive* dan ucapan ini telah memberatkan atas perkara rancangan perumahan yang sudah dan akan dijalankan di Negeri Pulau Pinang ini. Negeri dan rakyat Pulau Pinang sesungguhnya sangat bertuah mendapat seorang pemimpin Negeri seperti Tuan Yang Terutama Tun Datuk Sardon bin Haji Jubir, oleh kerana sejak dua tahun yang lepas sejak Tuan Yang Terutama memimpin Negeri ini sebagai seorang Yang di-Pertua Negeri, berbagai-bagai kemajuan dan kejayaan telah tercapai di dalam berbagai-bagai bidang untuk kepentingan dan kesejahteraan Negeri dan rakyat Pulau Pinang khususnya.

Di sini, Datuk Speaker, di dalam masalah kehidupan rakyat Negeri Pulau Pinang pada hari ini satu perkara yang mesti mendapat perhatian yang serius dari rakyat sekalian ialah kekurangan "politiking." Kurangnya

"politiking" bererti rakyat sendiri, dapat menumpukan sepenuh pengurusan hidup rakyat menurut saliran pentadbiran yang biasa dan menjauhkan dari berlakunya kelambatan di dalam projek yang dikehendaki oleh rakyat jelata. Sekiranya berpolitiking tidak, dapat dikurangkan ke paras yang serendah-rendahnya maka saya kuatir banyak projek yang mendesak dari segi kepentingan untuk rakyat akan terbengkalai oleh kerana ada pihak-pihak yang menggunakan kuasa politik ini untuk kepentingan politikinya sehingga menghalang pelaksanaan projek-projek tersebut.

Jadi Datuk Speaker, rakyat mestilah sedar iaitu ada masalah yang ada kalanya patut digunakan kuasa politik atau tegasnya untuk membenarkan kuasa atau pengaruh politik turut bercampur di dalamnya. Jadi, Datuk Speaker, tidaklah menasabah sekiranya dalam semua hal dan juga dalam semua ketika kita menggunakan pengaruh politik ataupun tekanan kuasa politik yang boleh menjejaskan kelancaran sesuatu projek pembangunan untuk sesuatu tempat. Dalam saat pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga ini rakyat semua patut menyedari hakikat bahawa terlalu banyak "politiking" akan menggagalkan usaha-usaha pembangunan dan kesannya akan banyak projek rakyat yang sepatutnya dilancarkan dan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ketiga akan tertinggal dan ini akan merugikan rakyat semata-mata.

Jadi Datuk Speaker, di dalam Rancangan Malaysia Ketiga ini kita berharap agensi-agensi seperti MARA, UDA dan sebagainya akan menambatkan kegiatan mereka di Negeri Pulau Pinang ini. UDA, umpamanya, patut segerakan projek di Tanjong Tokong di mana rakyat di kawasan tersebut telah sekian lama tertunggutunggu rancangan perumahan di situ. Kelewatan rancangan tersebut dilancarkan dan seterusnya dilaksanakan telah membangkitkan rasa bosan di hati rakyat dan ini kelak boleh me-

nimbulkan suatu suasana yang tidak diharapkan. Oleh yang demikian, Datuk Speaker, kita berharap masalah ini hendaklah diberi perhatian yang berat oleh agensi-agensi yang berkenaan.

Datuk Speaker, di sini saya suka mengambil peluang untuk menjawab soalan yang telah ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Bagi permulaan saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat daripada Bagan Jermal yang telah mengucapkan tahniah kepada Jawatankuasa North Malaysia Week dan di sini juga saya suka merakamkan ucapan terima kasih saya sendiri kepada pegawai-pegawai Kerajaan dan juga ahli Jawatankuasa yang telah bekerja bertungkus lumus untuk menayakan North Malaysia Week.

Satu perkara yang telah ditimbulkan oleh dua Ahli-ahli, iaitu daripada Pekan Bukit Mertajam dan juga daripada Macang Bubuk yakni berkenaan dengan jalan Bunga Raya di Bukit Mertajam. Di sini, Datuk Speaker, kerja-kerja untuk memperbaiki jalan ini dengan menggunakan batu bertar telah dijalankan tiga bulan sekali iaitu bila kerosakan sampai ke peringkat maksimum. Proses ini telah berjalan selama beberapa tahun tanpa apa-apa pembaikan keadaan dicapai dan juga perkara ini telah dibincangkan dengan teliti dalam Jawatankuasa Kerja yang saya sendiri menjadi Tuan Pengerusi, dan Pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai telah juga mengambil satu keputusan supaya mengadakan satu tapak baru bagi pemborong-pemborong ikan daripada pasar Bukit Mertajam supaya masalah-masalah kerosakan jalan dan gangguan lalu-lintas yang kerap kali berlaku disebabkan lori-lori ikan yang besar dapat dielakkan buat selama-lamanya.

Datuk Speaker, ada lagi satu perkara yang telah ditimbulkan oleh Yang Berhormat daripada Tasek Glugor yakni beliau telah membangkitkan masalah bekalan air tidak disampaikan ke kawasan bendang Kampong

Besar, Tasek Glugor. Sebenarnya, Datuk Speaker, kawasan ini ialah dalam rancangan perairan' Jarak Tengah di Kampong Besar. Ini terdiri daripada tanah tinggi yang ditanam dengan pokok getah dahulunya dan Jabatan Parit dan Taliair dalam tahun ini mengambil tindakan untuk membaiki dan mempertingkatkan taliair-taliair. Oleh itu sekurang-kurangnya 80 ekar daripada tanah tinggi ini boleh mendapatkan bekalan air yang cukup.

Datuk Speaker, Negeri Pulau Pinang ini sedang giat di bidang pembangunan dan ini boleh menambahkan lagi minat para pelancung untuk datang ke Negeri ini. Kemajuan pelancungan di dalam beberapa tahun yang lalu sangat menarik perhatian kita walaupun penambahan pelancung-pelancung yang datang ke Negeri ini tidak begitu tinggi, tetapi adalah menggalakkan. Dalam tahun 1973 sebanyak 92,367 pelancung-pelancung telah tiba di Pulau Pinang dan pada tahun 1974, 100,000 lebih dan pada tahun 1975, 105,000 lebih dan pada tahun yang lalu lebih-kurang 120,000 pelancung. Jadi dengan siapnya landasan kepalterbang yang baru dan juga bangunan lapangan-terbang, maka ini menambahkan perkembangan pembinaan hotel-hotel. Kita harap juga dengan dilakukan pembaharuan kepada gerabak-gerabak keretapi Bukit Bendera ini akan lebih menarik minat pelancung-pelancung untuk melancung di Negeri Pulau Pinang ini. Dan kita berharap, untuk menambahkan minat pelancung-pelancung, perusahaan kepandaian tangan (*handicraft*) tempatan boleh dimajukan supaya kepandaian tangan tempatan ini boleh dijadikan cenderamata oleh pelancung-pelancung yang melawat ke Negeri ini.

Datuk Speaker, bagaimana hebatnya sambutan yang diterima daripada rakyat Negeri ini terhadap rancangan perumahan Kerajaan dapat kita lihat daripada serbuan-serbuan rakyat untuk mendapatkan borang-borang permohonan perumahan tersebut. Walaubagaimanapun, saya adalah berharap ia-

itu rakyat yang sudahpun memiliki rumah sendiri janganlah pula cuba mencari keuntungan untuk mendapatkan lagi rumah-rumah murah yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Kepada kaum Bumiputra saya berseru supaya mereka yang belum mempunyai rumah sendiri mohonlah untuk mendapat rumah-rumah murah. Mereka hendaklah menyertai projek-projek perumahan Kerajaan Negeri dengan secara yang bersungguh-sungguh supaya matlamat dalam Rancangan Malaysia Ketiga dapat dilaksanakan, yakni seberapa banyak yang mungkin hendaklah membawa orang-orang Melayu ke bandar dan juga menyertai semua kegiatan ekonomi di bandar-bandar. Masalah yang berkaitan juga, jika ada, boleh diselesaikan melalui Kerajaan dan juga agensi-agensi Kerajaan yang bersesuaian. Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik David Choong Ewe Leong): Datuk Speaker, saya bangun hari ini mengambil bahagian di atas Usul ini mengambil peluang menjawab perkara-perkara yang di bawa oleh Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan dengan perumahan. Saya juga mengucapkan sangat terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat mengambil perhatian berat berkenaan rumah murah, tetapi perkara-perkara yang dibawa oleh Ahli-ahli itu saya nampak ada silap faham mengikut dasar-dasar kita dalam Kerajaan Negeri. Sebab itu jikalau saya tidak ada ambil peluang ini menerangkan dasar Kerajaan Negeri, saya takutlah Ahli-ahli bolehlah silap faham dan mengikut seperti orangramai yang silap faham.

Ada satu perkara yang berbangkit oleh Ahli Yang Berhormat daripada Bagan Dalam—perkara belanjawan kita \$8 juta. Perkara itu ada di bawah Rancangan Malaysia Yang Kedua. Perkara itu saya sendiri pun ada menjawab sebab apa Kerajaan Negeri tidak gunakan \$8 juta di bawah Rancangan Malaysia Yang Kedua sebab itu tidak benar, tetapi lagi ada Ahli

Yang Berhormat daripada Bagan Dalam ada berkata di bawah Rancangan Malaysia Yang Ketiga ada sebanyak 50% wang tidak digunakan dalam tahun 1976. Saya mahu bagi penerangan sebab Rancangan Malaysia Yang Ketiga telah dilancarkan oleh Perdana Menteri kita bulan Julai, tahun 1976. Peruntukan yang dibuat untuk tahun 1976 mengambil perhatian terhadap projek-projek yang diadakan di bawah Rancangan Malaysia Yang Ketiga, tetapi kelulusan projek-projek hanya diketahui pada penghujung tahun 1976. Sebab itu wang sebanyak \$5 juta tidak digunakan.

Dan adalah Ahli-ahli Yang Berhormat mengambil perhatian berat dan mohon membuat projek-projek rancangan rumah-rumah murah di dalam kawasan-kawasan sendiri.

Bukan Kerajaan Negeri tak mahu buat perumahan murah di dalam tiap-tiap kawasan tetapi ada projek dimohon oleh Kerajaan Negeri di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Perumahan murah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan. Itu bukan sahaja Kerajaan Negeri ada memohon. Kerajaan Negeri ada memohon lebih banyak projek-projek tetapi separuh projek-projek ditolak oleh Kerajaan Pusat sebab ada yang bersungut berkenaan kos yang tinggi, tapak-tapak itu tak sesuai dan ada setingan lebih banyak. Sebab itulah ditolak oleh Kerajaan Pusat.

Tetapi Kerajaan Negeri ada faham, sepenuh faham permintaan dan permohonan Ahli-ahli Yang Berhormat. Sebab itu Yang Berhormat sendiri ada cadangkan projek rumah peralihan. Sebab itu Kerajaan Negeri ada ambil keputusan di tiap-tiap kawasan dijalankan di rumah peralihan. Jikalau dasar ini dibuat nampak saya tiap-tiap kawasan boleh dapat faedah. Dari sini saya suka minta Ahli-ahli Yang Berhormat berhubung rapat dengan Jawatankuasa Tindakan Negeri, Jawatankuasa Kemajuan Kampung dan D.Os. Di mana tapak sesuai Yang Berhormat boleh kasi tahu di dalam

Jawatankuasa Tindakan Negeri itu. Sebab itu rancangan ini boleh dijalankan.

Akhir sekali saya suka tunjuk di dalam perbahasan Tuan Yang Terutama di perenggan 13, tanggungjawab Kerajaan Negeri berkenaan rumah murah sebanyak 2,770 yunit rumah di bawah Rancangan Malaysia Ketiga tetapi ada diumumkan di dalam bahasan ini iaitu menjelang akhir tahun ini, 2,327 yunit rumah akan siap untuk diduduki. Jikalau dikira peratus sudah lebih 84 peratus di dalam 18 bulan setelah *launching of the Third Malaysia Plan*. Ini adalah tanggungjawab Kerajaan Negeri—the effort is there.

Terima kasih.

Ketua Menteri: Tuan Speaker, saya bangun menyokong Usul daripada Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Acheh dan saya mahu berucap tahniah kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian di dalam perbahasan Usul ini.

Saya sungguh berasa gembira di dalam persidangan kali ini sebab sebagai seorang yang lama di dalam Dewan Undangan ini saya ingatlah hari ini yang senyap sekali, tetapi kita telah masuk satu peringkat pentadbiran yang sejarah baru. Sebablah yang biasa, bila kita ada satu cadangan yang besar atau dasar yang luas dan teliti, kita bahas di dalam Dewan ini hentam sana dan hentam sini, tetapi tidak ada laku. Tetapi kali ini rasa saya semua saudara-saudara Yang Berhormat Ahli-ahli dari kawasan-kawasan semua di dalam Negeri Pulau Pinang telah mengambil bahagian yang tunjukkan bagaimana dalam satu semangat bersatupadu kita menyokong Usul ini dan kita terima isi-isi dasar yang ada dalam ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri.

Datuk Speaker, dengan izin yang mana digunakan saya akan bercakap dalam Bahasa Inggeris. Pertama sekali, saya harapkan semua Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini yang telah menunjukkan kita bersatupadu menyokong dengan dasar di dalam

Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri bolehlah bawa balik kepada semua rakyat di dalam kawasan sendiri, berbincang dengan rakyat dan wakil-wakil rakyat di kawasan-kawasan, terangkan apa dasar yang telah kita jalankan pada masa sekarang sebab apa yang kita jalankan hari ini saya ingat tidak boleh dicapai di dalam satu minggu atau satu tahun. Tapi apa yang kita jalankan hari ini merupakan satu peringkat pembangunan baru di dalam bidang sosio-ekonomi Pulau Pinang dan dasar ini saya fikir satu dasar yang kita senang terima sebab dasar yang kita ada ialah satu dasar yang berikut dahulu—dalam lain perkataan "*multi-purpose projections*". Tetapi sekarang yang diterima oleh planner-planner dari semua bahagian dipanggil "*multi-dimensional approach*". Dari sistem ini apa perkara yang berbangkit tentulah ada sangkut dengan satu dasar yang asasi.

Di sini saya terutama sekali mengambil peluang menjawab soalan daripada Yang Berhormat Ahli dari kawasan Pengkalan Kota yang nampak saya beliau telahpun menyokong Usul ini. Tetapi beliau mintalah saya beri keterangan apa hal jalan kembar selari atau *paired roads* dan masalah Akta Pengambilan Tanah, Seksyen 4. Konsepsi jalan kembar selari ialah cadangan yang kita bawa kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Datuk Hussein Onn bila beliau membuat lawatan rasmi ke Pulau Pinang dan masa kita buat taklimat kepada beliau. Kita bawa satu masalah yang mana kita berbincang dengan beliau yang sesungguhnya berikut Rancangan Malaysia Ketiga kita mesti jalankan rancangan-rancangan yang telah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan. Rancangan-rancangan yang sekarang ada dimasukkan di buku Rancangan Malaysia Ketiga. Macamana Kerajaan Negeri boleh jalankan projek-projek lalu-lintas baru kalau projek ini tidak dimasukkan di dalam Rancangan Malaysia Ketiga dengan kita tidak ada harapan mendapat wang bantuan daripada Kerajaan Persekutuan?

Masa itu kita bercadang mengikut pengalaman yang kita ada dalam Negeri Pulau Pinang yangmana kita tahu jika ada satu jalan yang lama yang sekarang telah *congested* macam jalan-jalan di Bukit Mertajam atau Penang Road sekarang yang sudah menjadi satu jalan yang tidak cukup pengangkutannya dari tempat itu, macamana kita hendak selesaikan masalah ini? Di dalam bandar kita buatlah satu jalan sehalu—*one-way traffic*—tetapi kalau ada satu *one-way traffic* mesti ada lagi satu *one-way traffic* masuk. Itulah satu menjadi “paired roads”. Yang senang, kita ada satu *paired roads* yang boleh dicontohi dekat Light Street yangmana kalau kita kira dari Post Office ke luar bandar, bila kita sampai Hotel Merlin, jalan ini masuk sebelah Light Street; dan bila jalan balik ke Kelawai masuk bandar, kita melalui Farquhar Street masuk Light Street. Itu ialah satu misalan *one-way traffic and another-way traffic*. Ini menjadi satu *paired road*. Tetapi kalau kita buat satu plan lebih besar, kita tahu hari ini jalan yang kita ada dari bandar sampai ke lapangan terbang, yang mula kita kata, “Wah! Jalan ini besar. Orangpun tak guna pakai jalan itu”. Tetapi masa sekarang dalam empat tahun ini, jalan dari Glugor sampai Bayan Lepas telah *congested*, dan kalau kita hendak perbesarkan jalan itu ada tempat yang senang yang kita boleh besarkan, macam di Sungai Nibong atau di Bandar Bayan Baru, tetapi kalau sampai di Jelutong atau Perak Road dan kampung-kampung Glugor dan Sungai Nibong, tanah ini adalah sempit dan jika kita hendak perbesarkan tanah itu kita mestilah ambil tanah dengan rumah-rumah yang ada, pecah rumah-rumah itu dan perbesarkan jalan itu. Itu yang susah sekali. Sebab itu kita cadang jika kita boleh buat satu jalan yang *parallel* dengan jalan yang sekarang ada dan *pair* dengan membuat satu jalan kembar selari, kita adalah satu *paired system* yangmana kita ada jalan sehalu (*one-way traffic*) on one way and a one-way traffic on the other.

Tetapi masalah yang timbul ialah Jalan Jelutong sampai Glugor ialah satu jalan yang dikawal oleh Majlis, Perbandaran sebagai Majlis Bandaraya dulu. As a City Council of the past we controlled roads up to the City limits, dan dari Glugor sampai Bayan Lepas, jalan ini dikawal oleh J.K.R. Jalan-jalan pantai, mengikut aturan-aturan, semua jalan ini boleh dikatakan Federal roads atau jalan Persekutuan, dan bayaran wang untuk memperbaiki jalan-jalan itu ialah daripada Kerajaan Persekutuan. Jikalau sekarang kita fikir hendak perbesarkan jalan itu, bayaran untuk jalan itu mestilah dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sebab ia adalah Federal road. Kalau kita buat satu *paired road* lagi membina sebatang jalan baru, siapa kena bayar jalan itu? Ini yang menjadi hal sebab Kerajaan Persekutuan kata, “Oh, Negeri Pulau Pinang ada banyak wang, jadi baiklah Negeri Pulau Pinang bayar.” Tetapi ini tidak mengikut prinsip.

Macam sekarang satu perkara telah timbul bila kita sediakan lapangan terbang—siapa yang hendak bina jalan daripada Batu Maung sampai ke Sungai Kluang? Tetapi Kerajaan Negeri tidaklah tunggu masalah ini selesai. Apa yang kita buat ialah kita boleh keluarkan wang kita sendiri. Kita telah buat jalan sementara daripada jalan Batu Maung sampai Sungai Kluang. Kalau kita ingat kita ikut peraturan, sebab ini satu jalan pantai mesti Kerajaan Persekutuan kena bina; tetapi sebablah ada masalah semacam ini timbul, kita ambil satu persetujuan daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, iaitu kalau kita bina satu jalan baru *paired road* atau jalan kembar selari dan kalaulah Kerajaan Negeri boleh mencari wang pinjaman daripada luar negeri atau dari lain-lain bank, Kerajaan Persekutuan bolehlah menyokong dengan rancangan ini; dan macamana kita boleh pinjam wang jika kita tidak buat satu syarat *toll* yang bayaran di jalan-jalan baru ini mesti dibayar oleh orangramai yang berjalan di atas jalan-

jalan itu? Tetapi ini satu perkara yang bukan senang, tetapi susah. Sebab itulah masalah ini dipertimbang dengan teliti dan keputusan belum dibuat, tetapi hari ini kita mesti bagi tahu kepada Dewan ini dan melalui Dewan ini kepada rakyat. Kerajaan sekarang ada pertimbang masalah ini. Kalau rakyat kita bolehlah bersetuju dengan konsep ini, Kerajaan Negeri senang hendak jalankan rancangan-rancangan jalan-jalan baru yang digunakan, tidak payahlah kita tunggu-tunggu hingga sampai dapat wang daripada Kerajaan Persekutuan untuk rancangan-rancangan baru ini tetapi kita bolehlah mencari wang pinjaman daripada lain-lain bahagian untuk rancangan serupa ini.

Baru-baru sahaja saya ingat Yang Berhormat Ahli daripada Teluk Bahang pun mencadangkan supaya jalan-jalan baru yang telah ada macam Kalau ke Balik Pulau di harapkan di hari depan pengangkutan bolehlah kita adakan skim-skim baru. Tahun dahulu pun ada dalam Ucapan Tuan Yang Terutama dan masa kita mencadangkan kita telah menyiasat dan mengkaji bolehkah kita adakan satu syarikat kenderaan negeri yangmana kaum Bumiputra boleh mengambil bahagian. Inilah kalau kita ada satu rancangan yang sangkut lagi dengan lain rancangan *multi-dimensional approach*, bila kita pinjam wang kita ada keyakinan yang kita boleh bayar wang yang kita pinjam. Kita ada keyakinan yang kita boleh bayar wang yang kita pinjam.

Inilah konsep *paired road*, dan ada-lah tempat-tempat yang kita sekarang atau Kerajaan telah taruh di bawah Seksyen 4, Akta Pengambilan Tanah di beberapa kawasan. Di kawasan Sungai Nibong kita kaji mengenai jalan yang digunakan untuk jalanraya daripada lapangan terbang baru, dan di tempat itu apa yang saya tahu penduduk-penduduk di tempat itu tidak berapa banyak, tetapi ini yang kita mesti siasat sekarang dan ini kita taruh dalam Seksyen 4 yang luas sekali sebablah sekarang ada tuan tanah spekulasi-spekulasi kalau jalanraya kita dibuat dekat tanah dia tentulah harga tanah itu naik—dan itu yang kita mesti

kawal sekali. Jangan bawa rancangan baru untuk spekulasi. Kita bawa rancangan untuk faedah rakyat, dan kita haraplah pihak swasta mesti tunjuk semangat serupa Kerajaan dan janganlah ambil peluang spekulasi atau *profiteering*. Dan ada lagi satu tapak yang kita ada—Seksyen 4 yang sekarang Seksyen 8—iaitu tapak di Bridge Street. Ini satu perkara yangmana selalu Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan mestilah ada perhubungan yang rapat. We have to work very closely—the Federal and the State Government. It is essential in our progress that we must work closely and this is an example, but as a responsible Government we don't go around telling people that this is the business of the Federal Government; and the people as a whole are unable to distinguish what level of Government some of the paired roads come from and they are sometimes unable to distinguish what departments of Government are involved. So selalu rakyat berkata "Oh Kerajaan ini yang buat ini, Kerajaan ini buat ini," tetapi mana pihak Kerajaan mereka kurang faham. Sebab itu bila kita telah terima dasar yang ada di dalam Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri saya harap kita bawa balik ke kawasan kita dan beri keterangan kepada rakyat yang duduk di kawasan, dan kita boleh bincang apa dasar-dasarnya.

Untuk rancangan lalu-lintas yang bersangkutan dengan rancangan jambatan besar dari Pulau Pinang ke Seberang Perai, J.K.R. Persekutuan telah meminta Kerajaan Negeri buatlah satu *Gazette Notification* untuk kajian yang mereka telah buat. Tetapi kita haraplah Jabatan Kerjaraya itu bolehlah cepat ambil keputusan macamana kita mesti kerja rapat dengan mereka. Saya harap bila laporan telah dibuat dan keputusan telah dibuat seksyen ini bolehlah ditetapkan dan keputusan boleh dibuat. Dan ada lagi satu tapak yang ada di Seksyen 4, iaitu di Kuala Muda yang kita pun telah harap rakyat jangan susah hati sebab tujuan Kerajaan Negeri ialah nak kaji macamana kita nak perbaiki jalan-

jalan, jambatan-jambatan, titi-titi dan lain-lain untuk menyediakan tempat itu untuk pembangunan baru.

It is very important in this multi-dimensional approach that all the various projects are integrated. If you examine the speech carefully, you will find that the problems are all integrated.

Saya berasa bangga sebab Yang Berhormat Ahli-ahli telah menerima sepenuhnya perkara-perkara yang telah diperbangkitkan di dalam Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri, tetapi di dalam ucapan-ucapan Yang Berhormat Ahli-ahli adalah perkara-perkara yang berbangkit yang ada digunakan di dalam kawasan-kawasan ini. Jadi saya haraplah di sini mengikut pentadbiran yang kita ada sekarang Yang Berhormat Ahli-ahli di dalam Dewan inipun boleh bekerja dan berhubung rapat dengan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan yang sekarang menjadi Pengerusi-pengerusi di dalam beberapa jawatankuasa tetap untuk satu perkhidmatan yang lebih cekap dan berkesan untuk rakyat kita.

Jadi masalah kita hari ini yang saya harap nak jawab sedikit ialah masalah rumah murah. Saya harap kita di dalam Dewan ini terima *what is a low-cost house*. Banyak kali dah saya kata di dalam Negeri Pulau Pinang Kerajaan kita mengambil satu mutu, satu *standard* yang harga rumah murah mesti dalam \$10.00 sekaki persegi iaitu lebih-kurang tidak kira tanah. Sebab itu bagi rumah murah yang \$15,000.00, kalau kita katakan \$10.00 sekaki persegi, ada banyak orang kata "Wah! Rumah itu mestilah ada 150 kaki persegi". Tak boleh, itu tidak masuk ongkos tanah dan ongkos infrastruktur dan lain-lain.

Sampai hari ini apa yang kita jalankan di dalam Kerajaan Negeri Pulau Pinang ialah rumah-rumah untuk orang-orang yang berpendapatan rendah—sebuah rumah murah sekurang-kurangnya 670 hingga 700 kaki persegi. Ada di lain-lain tempat selalu saya dengar: "Oh! Ini rumah murah \$5,000. Baikpun kita buat sebuah rumah 50 kaki segi saja. Itu bukan

rumah murah." Saya haraplah kita boleh terima apa yang menjadi contoh rumah murah, tak payah lagi kita pakai konsepsi yang kita ada.

Saya selalu ingat barangkali lebih senang kalau mengikut rancangan-rancangan perumahan. Jika Perbadanan atau Kerajaan ada wang banyak, pada peringkat Kerajaan Persekutuan menjaga dengan *basic infrastructure* dan Kerajaan Negeri menjaga dan pembinaan rumah. Tapi mengikut Perlembagaan kita, Kerajaan Negeri ialah bahagian yang ada di dalam Persekutuan kita yang menjaga dengan tanah, dan rumah ialah sebuah pembangunan yang kita bawa di atas tanah yang kita jaga dan kawal. Sebab ini ongkos infrastruktur ialah yang tinggi sekali.

Yang Berhormat Ahli bertanya sebab apa kita tidak menggunakan wang-wang yang kita ada. Ini ada dua sebab: Pertama sekali, masa Rancangan Malaysia Kedua, rancangan rumah-rumah murah mustahak bukan dijalankan terus oleh Kerajaan Negeri, tetapi oleh Housing Trust dan lain-lain pihak yang dikuasai oleh Kementerian. Ini satu cerita yang lain yang tak payah kita bawa masuk bahas perkara itu, tapi sekarang kita tidak lagi mengeluh. Semua rancangan sungguhpun dijalankan ataupun di luluskan oleh Kerajaan Persekutuan tapi Kerajaan Negeri ambil tanggungjawab. The State Government will take full responsibility for the programmes under the Third Malaysia Plan, sebab itu kita mesti ada hubungan rapat dengan Kerajaan Persekutuan.

Dua atau tiga tahun yang lalu, bila-bila kita sedia tanah yang kita bawa, infrastruktur itu bukan senang. Saya harap plan-plan yang kita ada sekarang kalau betul, tak payah lagi di hari depan kita korek jalan lalu-lintas sebablah kita bawa paip-paip besar untuk air, paip-paip besar untuk *sewerage*, untuk parit-parit besar dan letrik, dan lain-lain. Itupun modal banyak sekali. Kalau tapak untuk perumahan tidak disediakan kita tidak dapat men-

jalankan rancangan-rancangan begitu pesat. Itu senang sahaja.

Bila saya ingat beberapa perkara yang berbangkit daripada Yang Berhormat Ahli dan masalah parit dan air dan lain-lain di dalam Seberang Perai, itu satu perkara yang besar sekali sebab masa dahulu kita tidak peduli—bila nak buat rumah, “Biak pi, rumah kita tak perlu ada air, ada letrik dan lain-lain”. Baik, *pass*, lulus. Tidak luluspun dia buat, Sekarang telah menjadi rumah itu, dia ada sedikit longkang kecil; tapi longkang itu ada masuk sampai mana? Tak ada tempat. Kita pun tahu jalan Seberang Perai kalau kita kaji longkang besar yang ada, longkang-longkang besar pun tidak cukup mengikut perkhidmatan dahulu. Ada longkang yang tidak masuk ke lain-lain longkang. Longkang daripada satu projek yang masuk dalam longkang Kerja Raya, longkang itu lagi tinggi dan longkang Kerja Raya lebih rendah, jadi macamana? Ini ialah sebab kita tidak kawal.

Yang asas sekali masalah rumah haram. Apa dia rumah haram? Rumah haram tidak ada plan. Di dalam plan apa yang kita mesti kawal, saya harap kita bawa balik berbincang dengan orang-orang di dalam kawasan kita; balik berbincang dengan Jawatankuasa Tindakan Daerah dalam Majlis Perbandaran dan lain-lain sebab rakyat kita mesti faham apa yang kita sekarang kaji. Di dalam plan rumah ada dua perkara yang kita kaji: Kita kaji ke mana longkang itu pergi dan di mana air itu masuk. Kalau rumah haram, dia sendiri masuk buat satu rumah—tak ada longkang, tak ada air dan tak ada letrik—dia sendiri masuk dengan tak ada plan dan lain-lain. Selepas itu rakyat mencari Ahli yang mewakili mereka dengan berkata: “Wah! Tolonglah, Kerajaan selalu jaga pada kami yang miskin,” dan lain-lain. Tapi pertama mereka tidak sedia rancangan-rancangan yang berguna, habis tak ada letrik. Sebab apa tak ada letrik? Sebab paip yang membawa air atau saliran letrik jauh setengah batu dan harga nak bawa lagi

satu kebel nak bawa sampai ke rumah itu tinggi sekali. Ini yang susah kita nak tahu, tapi apa yang kita mesti kawal ialah kesihatan sebablah bukan saja kita nak jaga kesihatan orang yang duduk di rumah itu. Kalau ikut plan kita menjaga kesihatan. Kalau plan ini tidak sesuai, bila ada angin tiup dan rumah jatuh dia kata “Oh! Ini plan diluluskan oleh engineer Kerajaan atau jurutera Kerajaan yang tak tahu apa baik, apa tak baik. Sekarang kita kena cedera sebab mereka tak tanggungjawab.” Kesihatan—di mana kita nak taruh bilik dapur dan di mana kita nak taruh bilik tandas, dan kita mesti ada cukup pintu atau cukup tingkap dan lain-lain. Itu plan saja yang ditunjukkan, bukan kawalan yang pesat sekali. Tetapi semua plan mesti tunjuk-tunjuk di mana saliran longkang-longkang lari. Najis—*septic tank* pun kena. Itu kita mesti kawal.

Segala masalah perumahan berbangkit dalam Negeri Pulau Pinang dan bukan saja kita tak cukup rumah. Di dalam Negeri Pulau Pinang, saya ingat sekarang tak banyak orang yang malam-malam tidur di luar rumah. Semua orang nampak saya ada tempat tidur. Sebab itu boleh dikatakan ada cukup rumah tempat tidur, tetapi sesuai atau tak sesuai itu lain sebab. Sebab apa tidak sesuai? Dalam bandar ada banyak rumah-rumah yang sekarang ada. Di dalam kawasan saya sendiri yang dibina untuk kediaman tetapi sekarang menjadi tapak-tapak perniagaan, dan rumah yang dahulunya untuk kediaman telah menjadi tempat perniagaan.

Lain-lain tempat yang kita ada saya ingat rumah-rumah haram. Yang kita kata rumah haram bukan setingan. Rumah haram masalah rumah haram. Saya ingat rumah-rumah ini bagus. Sahaja ianya tidak mengikut plan yangmana dasar Kerajaan ialah hendak “*normalise*” rumah-rumah ini yangmana boleh kita terima. Rumah-rumah yang ada kita bagi air, bagi letrik, yangmana dahulu, tetapi kita haraplah di hari depan tidak guna lagi rumah-rumah haram sebab untuk menyelesaikan masalah rumah haram

saya kata ongkosnya lebih banyak daripada ongkos yang dibawa *basic infrastructure* baru kepada tapak-tapak baru. Jadi saya harap Dewan ini bolehlah mengambil perhatian dan diterima.

Jadi lagi kita mesti jaga dengan rancangan-rancangan yang kita ada. Janganlah kita bawa orang yang miskin kepada satu tempat di mana dia boleh jadi lebih miskin di hari depan. Sebab itu rancangan-rancangan yang kita ada sekarang mesti di *integrated* di mana lapisan berpendapatan tinggi dan lapisan berpendapatan rendah mesti dicampur, kalau tidak satu kawasan, tidak berapa lama lagi, akan menjadi kawasan-kawasan "*slum*". Saya harap ini satu tujuan yang kita pun mesti terima.

Ada beberapa Ahli-ahli Yang Berhormat yang membawa masalah rumah-rumah dan borang-borang untuk rumah. Masalah yang kita ada janganlah kita terkejut dan takut. Masa dahulu dibawa pakar-pakar "*Master-Plan Consultants*". Mereka kata kajian mereka ialah Negeri Pulau Pinang mesti ada 50,000 buah rumah baru untuk rakyat kita. Tetapi bila kita hantar borang-borang ini keluar kita sekarang dapat balik 10,000 lebih. Saya ingat hari ini sampai 15,000 borang-borang yang telah dijawab balik kepada rakyat kita. Dan kalau kita ada saja masalah ini dalam Negeri Pulau Pinang dalam 15,000, saya ingat tidak lama lagi, dalam 5 tahun, masalah perumahan murah kita boleh diselesaikan. Tetapi, kalau kita mesti bina sampai 50,000 buah rumah, itulah menjadi hal lebih besar. Apa yang kita tahu, hal ini barangkali ditunjukkan yang betul sebab di peringkat \$15,000 yang rendah ada banyak orang—sebanyak 15,000—yang meminta. Dan mengikut pengalaman P.D.C. ialah rumah-rumah yang berharga \$20,000 dan ke atas mereka dapatlah borang-borang sampai 4,000. Dan ini kita boleh kata orang yang gunakan rumah-rumah murah ialah berpendapatan rendah, dan bagi rumah-rumah murah yang harga tinggi sedikit lapisan itu kecil sedikit. Tetapi bagaimana saya fikir, kalau kita boleh jalankan ran-

cangan yang kita ada sekarang, kita barangkali boleh selesaikan masalah perumahan dalam Negeri Pulau Pinang di dalam 5 tahun.

I think we should be able to resolve the problem of housing for our people within five years provided we are able to carry on with this same kind of effort.

Jadi apa yang saya harap saudara-saudara Ahli Yang Berhormat mesti faham ialah kita mesti kawal harga-harga bahan-bahan yang digunakan untuk perumahan. Sekarang dalam empat bulan apa yang saya tahu harga barang-barang telah naik. Macam-macam. Apa yang kita sekarang jalankan ialah satu rancangan untuk masyarakat, tetapi dalam masyarakat kita ada orang yang cari faedah sendiri. Dia cari keuntungan sahaja. Jadi bagaimana kita mesti kawal. Saya harap jika ahli-ahli yang mewakili rakyat boleh terangkan masalah ini kepada rakyat dan boleh menyokong kuat dengan dasar yang kita ada, dan kita benci dengan orang yang cari faedah dan keuntungan sendiri di dalam masa yang kita bekerja kuat untuk masyarakat kita ini, saya ingat ini perkara yang agak laku.

Lagi perkara yang dibawa oleh Yang Berhormat Ahli-ahli macam perkara keselamatan dan jenayah-jenayah dahsyat. Ini pun jika Kerajaan Negeri melalui Dewan ini, melalui Yang Berhormat Ahli-ahli Wakil Rakyat, selalu boleh berhubung rapat dengan rakyat, dapatlah rakyat bekerjasama dengan Kerajaan dan masalah-masalah yang sekarang ini berbangkit saya ingat boleh diselesaikan.

Yang Berhormat Ahli dari kawasan Bukit Tambun berbangkit masalah jenayah dahsyat. Apa yang kita dalam Kerajaan dapat dalam laporan daripada pihak polis ialah kes-kes jenayah yang tidak ada di dalam Negeri kita—the rate of crime in Penang is very still. I mean, I have said at the Press Conference that the whole position of crime is under control. Tetapi dalam surat khabar kalau pagi-pagi kita bangkit, the first thing on the front page

headline is some murder (*ketawa*), and everybody gets frightened when there is a murder; but the number of cases remains fairly stable and not more than one or two a month. This is an average figure. Tetapi sebab sekarang surat-surat khabar pun banyak; *headlines* pun banyak, orang pun takut.

Sekarang saya haraplah kepada rakyat kita, tak usah takut. Saya harap rakyat kita mesti sungguh-sungguh tunjuk semangat berdikari dan bekerja rapat dengan polis dan dengan Kerajaan. Bila ada perkara yang berbangkit dalam Negeri bagi laporan-laporan. Tak guna di sini kita lapor ada orang yang takut hendak bagi laporan. Kalau tidak, selagi ada rakyat yang takut, itu tidak ikut semangat berdikari. Jadi saya haraplah ini sungguh satu masalah masyarakat yang kita semua Wakil Rakyat mesti bekerja rapat dengan mereka. Jangan takut perkara-perkara yang berbangkit. Tetapi asas sekali, jika rakyat sendiri bekerjasama, berhubung rapat mengikut beberapa badan dan institusi yang kita telah menubuh di dalam Negeri Pulau Pinang, saya haraplah rakyat boleh rasa keamanan yang stabil dan menubuh satu semangat berdikari.

Kalau kita ambil contoh masalah dadah, bila yang kita baca "dadah", kita ingat orang yang jual dadah menjual heroin macam di *cinema* sahaja. Kalau rakyat kita sekarang benci—sungguh-sungguh benci—dengan orang yang mendapat untung sendiri menjual dadah, bila kita tangkap seorang rakyat yang tentang (berkenaan) itu, kita ingat nak hentam sama dia, dan saya ingat tak ada orang hendak jual dadah di dalam Negeri Pulau Pinang. Tapi Negeri Pulau Pinang kita terlampau demokrasi: "Ah! itu dia jalan"; "Oh! Itu dia buat"; "Tidak apa". Tapi kalau kita ada mana-mana pun, dengar budak-budak yang jual itu sampai, tak payah tunggu sama polis dan kita hentam sama dia dulu (*ketawa*), itu saya ingat semua orang jual dadah lari. Kita mesti ada perasaan benci kepada orang-orang yang merosakkan masyarakat, tapi kalau kita sendiri tidak kuat dalam tugas kerja macam

ini, orang inilah cucuk, cucuk, cucuk, macam hisap dadah 'perkara moden. Apa moden? Angkat, dia pergi lain tempat.

Jadi saya harap ada beberapa perkara yang saya ingat saya mesti jawab. Satu perkara yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Kawasan Penaga iaitu berkenaan dengan bendera semasa lawatan rasmi Yang di-Pertuan Agong. Itu satu perkara saya ingat kita mestilah terima dan diharap di hari depan kita boleh buat pertunjukan yang lebih baik. Tapi Kerajaan Negeri Pulau Pinang ada mengeluarkan arahan kepada Ketua-ketua Jabatan Persekutuan dan Negeri, termasuk Badan-badan Berkanun dan juga kepada pihak swasta, mengarahkan mereka mengibarkan bendera Malaysia dan bendera Pulau Pinang sempena lawatan Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong. Saya sendiri di mana-mana Yang di-Pertuan Agong ada melawat saya ada nampaklah banyak bendera, tetapi saya ingat rakyat Pulau Pinang, oleh sebab Yang di-Pertuan Agong tidak melawat tempat mereka, mereka tidak taruh bendera; tapi saya sendiri ada nampak lebih asas di mana-mana Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda melawat di mana tak ada bendera tapi di malam hujan pun rakyat semua kumpul tenguk. Itu tunjukkan satu semangat yang baik, tapi saya haraplah di hari depan kita bolehlah tunjukkan lebih baik.

Masalah yang di bawah mengenai Pesta Medan ini saya haraplah satu perkara yang semua Ahli-ahli Yang Berhormat di sini sokong penuh sekali sebab di hari depan Kerajaan boleh balik ke Dewan ini minta lebih lagi wang anggaran (*ketawa*) untuk berhubung lebih rapat dengan Sumatra Utara. Tapi selepas lawatan rasmi yang kita buat dua tahun lalu boleh dikatakan perhubungan dengan Sumatra Utara adalah lebih baik sekali. Selepas Pesta Pulau Pinang, kita tunjukkan satu *Panelex* di tempat itu dan kita telah dapat surat-surat meminta bagaimana kita boleh buat perjanjian bina rumah-rumah *Panelex* di Sumatra Utara. Itu adalah hubungan yang berguna sekali.

Masalah berbangkit daripada Yang Berhormat dari Kawasan Penanti iaitu masalah di Bukit Langkap. Saya ingat ini satu perkara yang telah kita ambil tindakan. Sesungguhnya boleh dikatakan yangmana boleh Kerajaan tidak bolehlah langsung kawal pada pihak swasta sebab perkara ini ada bersangkutan dengan apa yang telah saya jawab. Tindakan yang telah diambil oleh Pejabat Tanah dan Pegawai Daerah ialah mereka mengambil berat tentang perkara ini dan saya ingat Yang Berhormat Ahli sendiri faham dan tahu ada tiga perjumpaan telah dilakukan dengan wakil-wakil tuan tanah dan beberapa syor-syor telah dikemukakan. Apa yang kita dapat tahu sekarang, 8 orang telah menerima wang ihsan masing-masing tapi orang-orang yang di sana berbincang lagi dengan tuan tanah baru sebab mereka tidak berapa puas hati dengan ihsan-ihsan yang telah dicadangkan. Jadi untuk perkara ini Kerajaan mestilah menjalankan perkhidmatan mengikut undang-undang dan berikutlah Kanun Tanah Negara, kita tidak boleh tahan dengan pecahan tanah ini. Sungguhpun estet di Bukit Langkap luasnya 600 ekar, tapi ini bukan satu kawasan yang langsung ada satu tanah. Ada satu jalan yang memecah *estet* ini dan lain-lain lot-lot tanah di dalam estet ini. Sebab itu adalah dua lot dalam *estet* itu. Satu yang kurang 500, dan dua-dua lot itu kurang 500. Sebab itu Kanun Tanah Negara tidak lakukan perkhidmatan dan macamana pun pegawai-pegawai berkenaan juga telah berbincang masalah ini dengan tuan tanah, beberapa perjanjian telah dibuat dengan tuan tanah dan saya haraplah tuan tanah dengan pegawai-pegawai bolehlah selesaikan masalah-masalah yang telah diambil keputusan di dalam beberapa perbincangan yang telah diadakan.

Jadi, Tuan Speaker, saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat mestilah ambil perhatian yang berat berkenaan masalah apa pendapatan mereka. What is "low-income group"? Is the low-income group the same as the poor? Saya ingat untuk menjalankan rancangan-rancangan kita, kita mesti ambil-

lah satu dan seimbangkan. Kita boleh kata yang berpendapatan rendah berikut tujuan Rancangan Malaysia Ketiga di mana pendapatan satu keluarga kurang-kurang \$1,800 setahun, dan yang rendah dari itu kita mesti kata ini orang miskin. Yang inilah menjadi satu perkara besar sekali di dalam Negeri Pulau Pinang. Kita jalankan dengan rancangan-rancangan perindustrian yang menarik hati tapi saya sendiri fikir Kerajaan ada tanggungjawab yang berat sebab pihak petani-petani dan nelayan atau lain-lain bila kita bawa rancangan-rancangan pembangunan petani-petani adalah susah sebab tanah yang kita ada dalam Negeri kita tidak cukup. Dahulu masa tahun 1940—1950 bila Kerajaan beri tanah untuk tanaman padi, kita beri 4 ekar tanah; tapi sekarang kita tahu pendapatan daripada 4 ekar tanah melalui dua musim, dan ada rancangan taliair yang baik. Pendapatan itu pun tak cukup. Macamana di hari depan? Kita tidak ada tanah yang kita boleh beri. Ini satu perkara yang besar sekali.

Bila saya dengar dengan Yang Berhormat dari Kawasan Bagan Dalam tentang ternakan lembu, haraplah Yang Berhormat sendiri mengambil pertimbangan yang berat sekali. Saya haraplah juga semua Ahli Yang Berhormat boleh bawa perkara-perkara baik perbincangkan dengan rakyat yang kita mewakili dan kita siasat masalah-masalah yang kita ada saya tahu perkara yang besar sekali. *Economist* kata senang sebab 1 *pound* daging American *prime breed* yang berharga 2 sen daripada tapak ternakan mestilah dijual dengan harga \$14.00 di restoran; 2 sen daging dari tapak ternakan menjadi \$14.00 di restoran. How do you account for this increase? That is the whole problem of costing.

Saya dapat tahu masa tahun dulu dalam Australia kalau kita masuk ke tempat-tempat ternakan lembu kita boleh beli seekor anak lembu dengan harga \$2.00. Barangkali orang yang ternak lembu dia bagi *free*. Kalau hendak bawa anak lembu ke *abattoir*, harga *transport* lebih mahal dari lembu-lembu. That is the big problem. Di

Negeri Pulau Pinang saya ingat tidak cukup tanah. The concept of one acre to one head of cattle is not calculated on the basis of freedom of the animal. It means one acre of grass to feed one head of cattle.

Kali ini bila kita berbincang dengan syarikat-syarikat dari Adelaide, ada sebuah syarikat yang ingat hendak buat joint-venture dengan Kerajaan Negeri Kedah sebab mereka hendak siasat bagaimana kita boleh dapat makanan untuk lembu-lembu dari jerami padi. So I have seen the place in Fraser's Hill. I hope you will go and visit the Government Agricultural Research Station in Fraser's Hill. Sebablah tempat itu tidak ada rumput, sungguhpun Kerajaan telah membawa beberapa ekor lembu ke tempat itu, tapi sekarang rancangan itu telah rosak.

So the question is whether you bring the cow to the grass or the grass to the cow. I mean it is as simple as that. But if you bring the grass to the cow it costs you on capitalization quite a large sum of money. If you bring the cow to the grass it is cheaper. But how to bring the meat to the people is also a very high cost.

Yang Berhormat bolehlah bertimbang ini dahulu, tetapi nampak saya dalam Negeri Pulau Pinang kita tidak ada satu kawasan yangmana kita ada tanah seluas 2,000 ekar. Orang kata kurang-kurang kalau kita hendak jayakan satu State farm untuk ternakan lembu, kita mesti ada tanah yang seluas 2,000 ekar yangmana kita boleh tanam dengan rumput. State Agricultural Officer sampai hari ini telah berjaya menanam 2 ekar satu jenis grass. Kalau dapat tahu baik baru kita boleh tanam sampai 2,000 ekar grass itu dan barulah kita ada lembu-lembu. So this is the problem. What comes first? The grass or the cow? Perkara semacam ini saya harap Yang Berhormat Ahli-ahli mesti faham Kerajaan pun selalu ada pertimbangan, tetapi yangmana boleh kita jalankan rancangan-rancangan yang berguna untuk rakyat kita jalankan rancangan itu, tetapi kalau rancangan itu terlampau susah atau terlampau mahal dan harganya ter-

lampau tinggi, kita tidak boleh jalankan rancangan itu.

Dan akhir sekali hari ini, kita pun tunjuk semangat bersatu-padu di dalam Dewan dan di Dewan ini pun kita semua sokong penuh dengan Usul saya yangmana saya hendak ucapkan takziah kepada isteri Allahyarham Datuk Haji Ahmad Badawi. Saya ingat di sini semua Ahli-ahli Yang Berhormat pun bersetuju Allahyarham ialah seorang yang sesungguhnya menjadi satu contoh seorang tokoh pemimpin, dan kalau ada semangat semacam itu saya haraplah semua Ahli-ahli boleh ikut semangat bersatu-padu berkerjasama dan sedia untuk pilihanraya kecil yang akan datang. Saya harap kalau kita semua tunjukkan semangat bersatu-padu, tak payah lain-lain orang masuk bertanding di dalam pilihanraya ini; tetapi siapa hendak bertanding di dalam pilihanraya itu, kalau kita tunjukkan semangat bersatu-padu macam ini berikut dasar yang kita luluskan hari ini, saya ingat siapa yang masuk dalam Kawasan Bertam kita hantar dia keluar.

Ada dua-tiga perkara yang Ahli Yang Berhormat ada bangkitkan—bukan di dalam bahasan sekarang tetapi bila dibahas Usul saya—perkara yang kita hendak cari satu tapak atau bangunan untuk namaan Allahyarham. Itu Kerajaan Negeri boleh ambil tindakan dan perkara sekolah kita boleh merujuk ingatan Dewan ini kepada Kementerian Pelajaran.

Sekian terimakasih.

Ahli Kawasan Sungai Aceh (Encik Ahmad bin Salleh): Datuk Speaker, saya mengambil masa yang pendek ini dan saya rasa tidak payahlah saya menggulung ucapan saya tadi sebab semua Ahli-ahli Yang Berhormat telahpun mengambil bahagian. Jadi saya suka mengambil kesempatan mengucapkan terimakasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini yang telah mengambil bahagian dalam membahaskan Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri. Sebelum dari itu saya suka mengambil peluang mengucapkan se-

tinggi-tinggi terimakasih kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri yang telah sudi menjawab masalah yang telah ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Oleh yang demikian saya mohon mencadangkan Usul itu diluluskan.

Soalan dikemukakan dan dipersejuti.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.40 petang.

Dewan bersidang semula pada jam 5.02 petang.

(C) Usul oleh Yang Berhormat Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman): Datuk Speaker, saya bangun mencadangkan Usul di atas nama saya yang berbunyi seperti berikut:

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik semula sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Dewan bagi Penggal Yang keempat Dewan Undangan Negeri, Pulau Pinang Yang Keempat:

1. Y.B. Datuk Speaker (Pengerusi)
2. Y.B. Tuan Haji Mohamed Noor bin Haji Bakar, P.P.N., J.P.
3. Y.B. Encik Khoo Teng Chye
4. Y.B. Encik Abdullah bin Mohamed *alias* Mahmud, P.P.N.
5. Y.B. Encik Yahaya bin Haji Mohamed Yusoff, P.J.K.
6. Y.B. Encik Lim Heng Tee
7. Y.B. Encik Ng Swee Ching, A.M.N., P.J.K.

dan bahawa Pengerusi serta tiga orang Ahli-ahli yang lain akan membentuk satu korum. Jawatankuasa tidak akan berkuasa mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen atau risalah-risalah kecuali Dewan memutuskan sebaliknya.”

Datuk Speaker, maksud utama Jawatankuasa ini ialah menolong dan menasihatkan Yang Berhormat Datuk Speaker mengenai semua perkara-perkara yang melibatkan kemudahan dan kesenangan Ahli-ahli Yang Berhormat. Jawatankuasa ini adalah salah satu Jawatankuasa Dewan yang dilantik di bawah Peraturan Mesyuarat 109. Oleh itu saya minta Dewan ini supaya meluluskan Usul saya dengan sebulat suara.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Bagan Ajam (Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak): Datuk Speaker, saya menyokong Usul ini.

Soalan dikemukakan dan dipersejuti.

(D) Usul oleh Yang Berhormat Datuk Teh Ewe Lim.

Ahli Kawasan Datuk Keramat (Datuk Teh Ewe Lim): Yang Berhormat Datuk Speaker, saya bangun untuk mencadangkan satu Usul di atas nama saya bertujuan untuk melantik sebuah Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Keempat Dewan Undangan Negeri Yang Keempat mengikut Peraturan Mesyuarat 109. Usul ini berbunyi seperti berikut:

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Yang Keempat, Dewan Undangan Negeri, Pulau Pinang, Yang Keempat:

1. Y.B. Datuk Speaker (Pengerusi)
2. Y.B. Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman, A.M.N., P.J.K.
3. Y.B. Encik S.P. Chelliah, J.P.
4. Y.B. Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali, P.J.K.
5. Y.B. Encik Khor Gark Kim
6. Y.B. Encik Oh Teck Aun
7. Y.B. Encik C.Y. Choy

dan bahawa Pengerusi serta tiga orang Ahli-ahli yang lain akan membentuk satu korum. Jawatankuasa tidak akan berkuasa men-

dapatkan orang-orang, dokumen-dokumen ataupun risalah-risalah kecuali jika Dewan memutuskan sebaliknya.”

Datuk Speaker, Jawatankuasa ini akan menguruskan semua perkara-perkara berkaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan. Sebarang cadangan untuk pindaan kepada Peraturan-peraturan Mesyuarat biasanya hendaklah dirujuk kepada Jawatankuasa ini untuk pertimbangan dan perakuan. Jawatankuasa ini adalah salah satu Jawatankuasa Dewan yang dilantik di bawah Peraturan Mesyuarat 109 (A). Ahli-ahlinya dipilih untuk menunjukkan perimbangan di antara Kerajaan dan Ahli-ahli Pembangkang di dalam Dewan.

Yang Berhormat Datuk Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Sungai Nibong (Dr Choong Sim Poey): Datuk Speaker, saya mohon menyokong Usul itu.

Soalan dikemukakan dan dipersejuti.

(E) Usul oleh yang Berhormat Encik Khoo Kay Por.

Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Khoo Kay Por): Datuk Speaker, mengikut Peraturan Mesyuarat 33, saya ingin membuat sedikit pindaan kepada Usul saya. Saya telah serahkan notis Usul baru saya kepada Setiausaha Dewan.

Usul baru saya berbunyi:

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan supaya Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Awam bagi Penggal keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang yang keempat, untuk mengkaji kira-kira dan laporan-laporan seperti yang ditetapkan di bawah Peraturan Mesyuarat 109A(1) dan untuk membuat segala laporan mengenainya kepada Dewan seperti mana yang difikirkan perlu oleh Jawatankuasa:

1. Y.B. Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak, P.P.N.,
(Pengerusi)

2. Y.B. Encik T. Subbiah, P.J.K.
3. Y.B. Encik Ahmad bin Salleh,
A.M.N.
4. Y.B. Encik Lim Heng Tee
5. Y.B. Encik Ng 'Swee Ching,
A.M.N., P.J.K.
6. Y.B. Encik C.Y. Choy

dan bahawa Pengerusi serta dua orang Ahli akan membentuk satu korum”.

Nama Y.B. Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali, P.J.K., telah dikeluarkan daripada senarai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Awam kerana mengikut Peraturan Mesyuarat 109A(3), seorang ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan tidak boleh dilantik sebagai Pengerusi atau ahli Jawatankuasa Kira-kira Awam.

Datuk Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Sungai Nibong (Dr Choong Sim Poey): Datuk Speaker, saya menyokong Usul itu.

Soalan dikemukakan dan dipersejuti.

(F) Usul oleh Yang Berhormat Encik Khor Gark Kim.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (Encik Khor Gark Kim): Datuk Speaker, saya bangun mencadangkan Usul di atas nama saya yang berbunyi seperti berikut:

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Hak dan Kebebasan bagi Penggal Keempat Dewan Undangan Negeri, Pulau Pinang Yang Keempat:

1. Y.B. Datuk Speaker
(Pengerusi)
2. Y.B. Tuan Haji Mohd. Noor bin Haji Bakar, P.P.N., J.P.
3. Y.B. Encik Wong Choong Woh, J.P.
4. Y.B. Encik T. Subbiah, P.J.K.
5. Y.B. Dr Choong Sim Poey
6. Y.B. Encik Ahmad bin Salleh,
A.M.N.
7. Y.B. Encik Ong Yi How

dan bahawa Pengerusi serta tiga orang Ahli-ahli yang lain akan membentuk satu korum. Jawatankuasa akan berkuasa mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen ataupun risalah-risalah dan melapurkan kepada Dewan dari semasa ke semasa."

Datuk Speaker, tugas-tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbangkan semua perkara yang melibatkan kuasa-kuasa dan keistimewaan-keistimewaan Dewan. Sebarang pengaduan tentang pelanggaran sesuatu keistimewaan atau percanggahan syarat-syarat Dewan ini oleh seseorang Ahli atau lain-lain orang ataupun lain-lain perkara yang berkaitan dengan hak dan kebebasan ahli-ahli, hendaklah diuruskan dengan sewajarnya oleh Jawatankuasa ini yang akan menyiasat perkara itu serta melapurkan kepada Dewan supaya tindakan yang sewajarnya boleh diambil.

Sebagai sebuah Jawatankuasa Dewan, adalah perlu supaya satu perimbangan di antara Kerajaan dan Ahli-ahli Pembangkang ditunjukkan dalam keahlian Jawatankuasa ini. Oleh yang demikian, adalah dicadangkan supaya Jawatankuasa ini mengandungi 7 orang ahli—untuk menunjukkan keahlian sedemikian—dan supaya Yang

Berhormat Datuk Speaker sendiri menjadi Pengerusi Jawatankuasa ini kerana menurut jawatan Tuan Speaker, tuan mempunyai hubungan yang paling rapat dengan kuasa-kuasa dan keistimewaan-keistimewaan Dewan. Adalah juga dicadangkan supaya Jawatankuasa ini diberi kuasa untuk mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen dan risalah-risalah dan bahawa ianya hendaklah melapurkan kepada Dewan dari semasa ke semasa.

Datuk Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Abdullah bin Mohamed): Datuk Speaker saya mohon menyokong.

Soalan dikemukakan dan dipersejutujui.

8. PENANGGUHAN

Ketua Menteri: Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman): Datuk Speaker, saya menyokong cadangan itu.

Dewan ditangguhkan pada jam 5.11 petang